

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. május 26-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Az előterjesztést készítette:

Rostásné Rapcsák Renáta
Intézményi referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta

Önkormányzati Bizottság

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata
Képviselő-testületének 2022. május 26-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Iktatószám: LMKOH/4216-17/2022.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. melléklete határozza meg az értékelés tartalmi követelményeit.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatellátás szerteágazó területén végzett elmúlt évi munka bemutatásához a beszámoló nyolc Intézmény/Hivatal került felkérésre, amelyek városunkban a jelzőrendszer tagjaiként a gyermekvédelem területén aktívan dolgoznak.

A gyermekvédelmi és gyermekjóléti beszámoló összeállításához felkért Intézmények/Hivatalok:

- Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége
- Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola
- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
- Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat
- Lajosmizse Rendőrőrs

Az értékelés – a Képviselő-testületi megtárgyalást követően – megküldésre kerül a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

A beszámoló elkészítését és az intézményekben dolgozó valamennyi munkatárs munkáját ezúton is megköszönöm.

Kérem a T. Képviselő-testület a beszámoló megvitatására és elfogadására.

Határozat-tervezet

.../2022.(.....) ÖH.

Lajosmizse Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Határozat

1.) Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő, és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező - átfogó értékelést elfogadja.

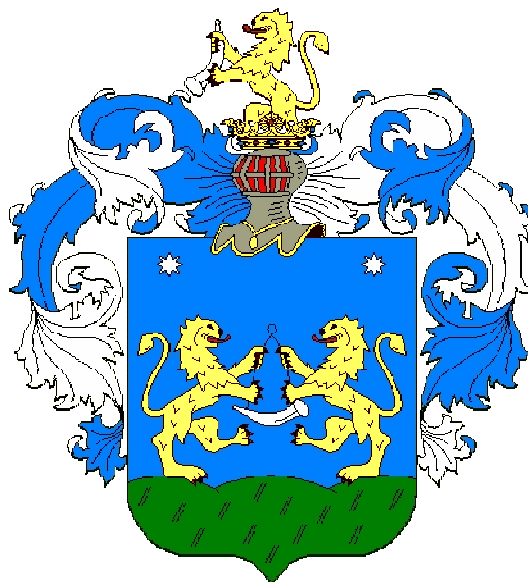
2.) Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy – a jogszabályban foglalt követelménynek eleget téve – a beszámolót a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére megküldje.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2022. május 26.

Lajosmizse, 2022. május 2.

Basky András sk.
polgármester

**BESZÁMOLÓ LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK
ELLÁTÁSÁRÓL**

**LAJOSMIZSE
2022.**

BESZÁMOLÓ A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATOKRÓL

Tartalomjegyzék

1. A település demográfiai mutatói.....	5
2.a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása Lajosmizsén – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általános adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága.....	5
2.b) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása Lajosmizsén – egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok.....	6
2.c) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.....	7
3.a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata.....	9
3.ba) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről.....	55
3.bb) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója.....	66
3.bc) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről.....	73
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai.....	74
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása.....	74
6. a) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása: Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről	74
6. b) A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról	75
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogrevenió stb.).....	75

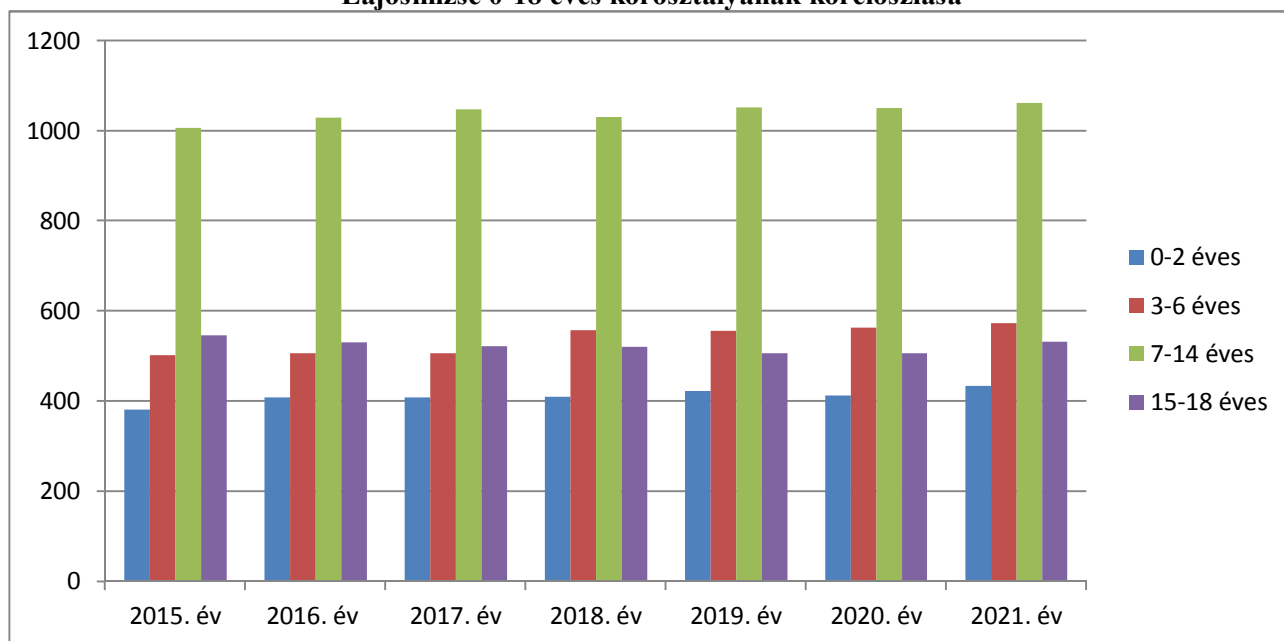
A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának átfogó értékelése

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Lajosmizse Város állandó lakosság száma 2021. december 31-én 12.112 fő volt, amely az elmúlt évekhez képest növekvő tendenciát mutat. A 0-2 éves és a 3-6 éves korosztály létszáma az elmúlt évhez képest továbbra is csekélyen, de növekedett, a 7-14 éves és a 15-18 éves korosztály számának csekély mértékű változása csupán a korosztályváltást jelzi.

Lenti adattáblából jól látható, hogy Lajosmizse Városban a 0-18 éves korú gyermekek száma 2015. évhez képest mintegy 9%-kal emelkedett, ezen belül a 0-2 év 3-6 éves korosztály száma 14%-kal és – csekély mértékben - növekedett az elmúlt évhez képest is.

Lajosmizse 0-18 éves korosztályának koreloszlása

	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év
0-2 éves	381	409	409	410	422	412	434
3-6 éves	502	506	506	557	556	563	573
7-14 éves	1006	1029	1048	1031	1052	1051	1062
15-18 éves	546	531	522	521	507	507	532
Össz.: 0-18 éves	2435	2475	2485	2519	2537	2533	2601
Összlakosság	11 792	11 831	11 929	12 004	12 021	12 003	12 112

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter személyi adat- és lakcím-nyilvántartási rendszer

2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása Lajosmizsén – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általános adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága (Készítette: Konta Anita - Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Igazgatási Csoport Vezető)

Lajosmizsén a jegyző hatáskörébe tartozó **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** valamint a hozzá kapcsolódó **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet** megállapítása vonatkozásában nyilvántartott adatok a korábbi évekhez hasonlóan alakultak.

2021. évben 272 gyermeket vett a jegyző nyilvántartásba rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőként, amely gyermekeknek több mint fele a 6 -13 éves korcsoportba tartozik. A december 31 én nyilvántartott teljes létszámból (454 fő) 354 fő minősült hátrányos helyzetűnek, kivétel nélkül minden esetben a szülők vagy a család (befogadó gyám) alacsony iskolai végzettsége miatt. Bizonyos esetekben a gyámhivatal keresi meg a nevelésbe vételi határozattal a jegyzőt abból a célból, hogy a gyermeket – aki a törvény által hátrányos helyzetűnek minősül - vegye nyilvántartásba. 2021. december 31- én összesen 43 ilyen gyermeket tartottunk nyilván. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos vagy nem hátrányos helyzetű gyermekek összesen 166 családban élnek a településen.

Ugyanebből a körből kerülnek ki azok a gyermekek, akik **szünidei gyermekétkeztetésre** jogosultak. A 2021. évben átlagosan 152 gyermek részesült szünidei gyermekétkeztetésben, melyek közül- az életkorukat tekintve - szintén a 6-13 éves gyerekek száma a legmagasabb. A gyermekétkeztetést az önkormányzat az iskolai konyha közreműködésével biztosítja. Ott történik a nyersanyagok megrendelése, az ételek elkészítése és kicsomagolása valamint az arra jogosultaknak történő átadása egyaránt. A szünidei étkeztetés típusát figyelembe megállapítható, hogy (bár egy gyerek akár minden szünetben étkezhet) legjellemzőbben a nyári szünetben vették igénybe ezt a természetbeni ellátást, amikor is 113 gyermek étkezett az iskolai konyha által megfőzött és onnan elszállított ebédből.

Egyéb a gyermekvédelmi törvényben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatást Lajosmizse Város Önkormányzata nem biztosított.

További gyámhatósági hatáskört jelent a jegyző számára

- a **családi jogállás rendezése**, amelyre a 2021. évben 8 alkalommal került sor, minden esetben teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal, valamint
- a hozzátartozók közötti erőszakkal kapcsolatos **családvédelmi koordinációs feladat**, amely tárgyban 2021 – ben 10 ügyben indult a jegyző előtt eljárás. Minden esetben bántalmazási ügyben hivatalból kellett eljárni, és 10 olyan bántalmazottat kellett a jegyzőnek meghallgatnia ahol házastársa vagy élettársa sérelmére követték el a bántalmazást. Egy esetben egyeneságbeli rokon tehát a gyermek volt az ügy bántalmazottja.

Az önkormányzati feladatok és a jegyzői eljárások **célja** a gyámhatósági és gyermekvédelmi munka folyamán minden esetben az, hogy a településen élő kiskorúakat mind anyagi mind érzelmi és lelki szempontból biztonságban tudjuk, és az ilyen veszélyeztetést a minimálisra csökkentjük. Az elmúlt években jelentős mértékben megváltoztatta a ténylegesen rászorulókat számát a vírushelyzet, amelynek kapcsán az átmeneti szabályok úgy rendelkeztek, hogy a veszélyhelyzet végéig automatikusan hosszabbodott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek a jogosultsága. Ezáltal ez az ügyfélkör nem jelent meg a hivatalnál és az egyéb feltételek - leginkább a jövedelmi viszonyok - vizsgálatára nem volt lehetőségünk. Bár a 2021. évben folyamatos volt a jogosultságok meghosszabbítása, 2022- ben várhatóan a kedvezménynek ily módon fennálló jogosultsági formája megszűnik és az ellátások felülvizsgálatra kerülnek. Az elmúlt hónapok tapasztalatai alapján a kedvezményben részesülők sok esetben már nem kerülnek bele a továbbiakban a jogosultak körébe leginkább a megemelkedett keresetek miatt.

2. b.) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása Lajosmizsén – egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok
--

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő – testületének 7/2012. (III.30.) önkormányzati rendelete szabályozza az egyes szociális ellátások nyújtásának feltételeit. A helyi rendelet konkrét

szabályozást tesz arra vonatkozóan, hogy az Önkormányzat rendkívüli települési támogatást nyújt különösen - a gyermekvédelem szemszögéből vizsgálva -:

- ha a családban kizárólag családi pótlékkal rendelkező személy él,
- ha a kérelmező kórházi kezelésben részesül – ez gyermekek vonatkozásában is alkalmazásra kerül,
- a kérelmező orvos által felírt eseti gyógyszerköltégeihez – ez természetesen gyermekek részére felírt gyógyszerre is biztosításra kerül
- a gyermek születésével kapcsolatos kiadásokra,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása vagy a gyermek családba való visszakerülése érdekében,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya részére gyermekének megtartása céljából,
- a gyermek iskoláztatásával vagy óvodai nevelésével kapcsolatos egyszeri kiadásokra.

Fenti felsorolásból is jól látszik, hogy a gyermekek jólétének, ellátásának biztosításában aktívan helyt áll önkormányzatunk. A támogatások biztosításának hatékonyságát, a kifizetések gyorsasága biztosítja, hiszen egy-egy rendkívüli élethelyzet nem tűr halasztást, ezért a rendelet értelmében a rendkívüli települési támogatás a kérelem indokául szolgáló élethelyzet mérlegelését követően azonnal, de legkésőbb 3 munkanapon belül kerül kifizetésre.

2. c.) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

(Készítette: Zsolnainé Cserni Andrea – Lajosmizse Város Intézményeinek Gazdasági szervezete – Intézményvezető)

Gyermekétkeztetés módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A bölcsődei, valamint az oktatási, nevelési intézményekben a gyermekétkeztetés biztosítása a települési önkormányzat feladata, mely feladatot Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete látja el, a Gyvt. vonatkozó előírásai alapján Lajosmizse tekintetében.

21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],
- g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Ha törvény másként nem rendelkezik, a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit. A kedvezményeket kérvényezni, a jogosultságot igazolni kell.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

2021. évben kedvezményes étkezésben részesülők száma

Bölcsődében:	ingyenes:	21 fő
	összes étkező:	25 fő

Óvodában:	ingyenes étkező:	379 fő
	összes étkező:	414 fő
Általános iskolában:	kedvezményes étkező (50%):	155 fő
	ingyenesen étkező:	219 fő
	összes iskolai étkező:	569 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 2016. 01. 01. napjától hatályos változása értelmében a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a hátrányos helyzetű, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen.

2021. évben tavasszal 52, nyáron 111, ősszel 53, télen 55 gyermek vette igénybe a szünidei gyermekétkeztetést.

3. a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

(Készítette: Józsné Dr. Kiss Irén – Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye – Intézményvezető
Dr. Zinhóber Tímea Kinga – Általános igazgatási és jogi ügyintéző
Neichel Lászlóné - Család-és Gyermekjóléti Szolgálat vezető)

1. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1.1. A családsegítés célja és feladata

A családsegítés célját és feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 64. §-a határozza meg.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

1.2. A gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás célját, tartalmát és feladatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 39. és 40. §-a határozza meg.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszűnését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése;
- a válsághelyzetben levő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátásokhoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a Gyvt.-ben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményekben működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (családgondozás) elősegíteni a problémák rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezi
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevétele,
 - szociális alapszolgáltatások igénybevétele,
 - egészségügyi ellátások igénybevétele,
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele.

A Gyvt. 40. § (2) bekezdése alapján a család- és gyermekjóléti szolgálat a fentiekén túl:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,

- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- szervezi a helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat; nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről (külön engedély alapján nyújtható ellátás, legközelebb Kecskeméten, az SOS - Gyermekfalu Magyarországi Alapítványánál érhető el),
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában.

A gyermekjóléti szolgálat — összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal — szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

1.3. Szervezeti forma

Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének (a továbbiakban: Intézmény, EGYSZI) alapító okirata tartalmazza az ellátandó feladatok körében a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat és gyermekjóléti alapellátásokat. 2016. január 1-jétől a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés az Intézményen belül egy szakmai egységben működik, amely a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményünk szervezetileg elkülönült, önálló szakmai intézményegysége. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § (2), (3) és (4) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait. Az Intézmény fenntartója 2013. július 01. napjától Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás.

1.4. Működési terület

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat működési területe Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe, összesen 176 km².

Lajosmizse állandó bejelentett lakosainak száma 2022-ben már elérte 12201 főt, a nemek aránya közel fele-fele: 6097 fő nő, 6104 fő férfi. (Forrás: <https://stat.dbhir.com/telepules/Lajosmizse>) Felsőlajos lakossága 2022-ben minimális csökkenést mutat. A 950 fős lakosság nemek szerinti megoszlás: 459 nő és 491 férfi. (Forrás: <https://stat.dbhir.com/telepules/Fels%C5%91lajos>). Összesen 13 151 fő lakik a két településen, együttes létszámuk az előző évhez képest nőtt.

A működési területen sok román bevándorló- egyének és családok egyaránt - élnek, akik a KSH létszám adataiban nem szerepelnek, de az ellátó rendszerekben megjelennek az anyagi, egészségügyi és egyéb ügyintézési problémáikkal. Az orosz-ukrán háború miatt az Ukrajnából menekültek is megjelentek településünkön 2022. évben, akik ugyancsak a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat kliensei. Szolgálatunk mindent megtesz a jogszabály, a szakmai és a humanitárius keretek között.

1.5. Ellátottak köre, az igénybevételének módja

A szolgáltatást úgy kell megszervezni, hogy az - szükség esetén - kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi családra. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani. Az ellátottak köre Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területén élő egyének, családok.

A szolgálat igénybevétele térítésmentes. Az alapellátás igénybevétele - jogszabályban meghatározott eseteket kivéve - önkéntes.

Ügyfélfogadási rend Lajosmizse településen, a Dózsa György út 104-106. szám alatt:

hétfőn:	8.00 – 12.00 és 13.00 – 16.00
kedden:	8.00 – 10.00
szerdán:	8.00 – 12.00 és 13.00 – 16.00
csütörtökön:	8.00 – 12.00
pénteken:	10.00 – 11.00

Ügyfélfogadási rend Felsőlajos településen, az Iskola út 12. szám alatti Faluházban:

szerdán:	8.00 – 10.00
----------	--------------

A fennálló járványhelyzet alatt az ügyfélfogadás előzetes egyeztetés alapján történt.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás személyesen Lajosmizse, Dózsa György út 104-106. szám alatt vehető igénybe, az Intézmény székhelyén. Elérhető még telefonon a 76/556-186, 76/556-188 telefonszámokon és elektronikus levélben a cssszlm@gmail.com címen.

1.6. Személyi feltételek

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: Nmr.) **4 000 fő lakosságszámra vetítve 1 fő családsegítőt ír elő, vagy** - ha ez magasabb létszámot eredményez - **minden 25 ellátott családra 1 fő**. 3 fő családsegítő és a felett közülük vezetőt kell kinevezni. Szociális asszisztens ajánlott létszámként kerül meghatározásra, 10 000 fő járási lakosságszámra vetítve 1 fő. A lakosságszám alapján 3 fő családsegítő kötelezően, 1 fő szociális asszisztens ajánlottan alkalmazandó. A 2021-ben gondozott családok száma (111 család) alapján elvárt családsegítői létszám 5 fő.

NM.r. 14. § (2) –(3) bekezdése:

(2) Az 1. számú mellékletben meghatározott létszámelőírás esetében a 25 ellátott család számításakor csak azok a családok vehetők figyelembe,

a) akik megállapodással rendelkeznek, és a szociális segítőmunka során éves átlagban legalább havi három személyes találkozás megszervezésére és dokumentálására sor kerül, valamint

b) ahol hatósági intézkedéshez kapcsolódó szolgáltatásnyújtás történik.

(3) Egy fő családsegítő a 25 család felett havi átlagban legfeljebb 10, a (2) bekezdés alá nem tartozó családot támogathat szociális segítő munkával.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vonatkozásában a 2021. évben **5 státuszt biztosított az Intézmény.**

Az év elején 3 fő családsegítő munkakörben, 1 fő családsegítő és szolgálatvezető munkakörben dolgozott. További 1 fő családsegítő és intézményvezető-helyettes munkakörben látta el a feladatait, valamint a TOP-5.2.1-15 projekttel kapcsolatos végső feladatokat és a projektzárást is végezte, 2021. április 30. napjával távozott az Intézményből. 2021. 02. 28-tól 1 fő családsegítő gyermeke születése okán GYED-re ment. Helyére 2021. 03. 01. napjától 2021. 08. 31. napjáig 1 fő szociális asszisztens lépett, aki szeptembertől a Gondozási Részlegen a tanyagondnoki munkakört vette át, a Gondozási Részleg munkaerő problémái – covid, tartós táppénz- miatt.

2021. 10. 01. napjától 2021. 12. 31. napjáig 4 fő családsegítő dolgozott a Család- és Gyermejjóléti Szolgálatnál.

A családsegítő munkakörbe felvett személyek mindannyian megfeleltek az Nmr. által előírt képesítési előírásoknak.

Az ágazati munkaerő-hiány miatt továbbra is nagy nehézséget jelent a szakképzett, tapasztalt szakemberek biztosítása.

Az év folyamán 2 fő főiskolai hallgató vett részt gyakornokként az Intézmény és a Szolgálat munkájában.

1.7. Továbbképzések, szakmai rendezvények

Szolgálatunk munkatársai 2021. évben az alábbi továbbképzéseken, szakmai rendezvényeken vettek részt:

- 2021. február 25. – Részvétel a Család- és Gyermejjóléti Központ éves tanácskozásán (online tanácskozás). Téma: A Család- és Gyermejjóléti Központ 2020. évi munkájának bemutatása; Jelzőrendszeri tapasztalatok a pandémia évében.
- 6 szakmaközi értekezlet tartása, szervezése.
- A TOP-5.2.1. projekthez kapcsolódóan mind a 6 fő szociális munkás/családgondozó részt vett szupervízióban, ahol a szupervízor Janda Zsuzsanna volt.
- *EFOP.1.2.5-VEKOP-17-2017-00001 „Családi életre és kapcsolati kultúrára nevelés”* (CSÉN) című képzésen 2 fő családsegítő vett részt (a képzés beszámít a szakdolgozók továbbképzési kötelezettségébe - 40 kredit).
- Lajosmizse Város és a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnál megtartott közmeghallgatásokon 2021.11.05. és 2021.11.08. napjain részvétel.
- Romano Chachipe Lajosmizse Egyesület *„Közös értékeink-sokszínű társadalom”* EFOP 1.3.4-16-2017-00056 című projekt megismerése.
- A Szolgálat valamennyi munkatársa - külön szerződés és díjazás szerint - részt vett a TOP-5.2.1-15 projekt megvalósításában, a rendezvényterve szerinti szakmai rendezvényein.

1.8. Tárgyi feltételek

Lajosmizsén a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat az Egészségházban működik, az ügyfélfogadás egy erre a célra kialakított, akadálymentesen megközelíthető helyiségben történik. A helyiségen osztozik a Család- és Gyermejjóléti Központ, a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat és a Máltai Szeretetszolgálat is. A közös használat az ügyfélfogadási idő beosztása révén nem zavarja az egyes szolgálatok működési tevékenységét. Az ügyfélforgalom lebonyolításához szükséges berendezési és

felszerelési tárgyak, eszközök (telefon, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, laptop, fénymásoló, nyomtató, elektronikus nyilvántartó rendszer, szeparáció a covid miatt stb.) biztosítottak. A szükséges kiszolgálóhelyiségek (váró, női, férfi és mozgáskorlátozott WC) használatának lehetősége is klienseink kulturált kiszolgálását biztosítja.

Az épület emeleti részén található a családsegítők munkaszobája. A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek adottak, illetve az adminisztrációs feladatok egy részét (hivatali kapun keresztül küldött/érkezett iratok iktatása, érkeztetése) az Igazgatóság munkatársai végzik. A munkaszobában mindenki saját használatú íróasztallal és zárható szekrénnel rendelkezik. Közös telefonhasználat, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép/laptop áll a munkatársak rendelkezésére. A multifunkcionális nyomtatók - szkennelésre is alkalmasak - segítségével az iratanyagok elektronikus továbbítása gyorsan történik.

Az esetkonferenciák és a szakmaközi megbeszélések helyszíne az emeleti Tanácsterem. Felsőrajoson a Faluházban külön helyiség áll rendelkezésre a kliensfogadáshoz, amelyben szintén adottak a szakmai munkához szükséges tárgyi feltételek.

1.9. Jogi és szakmai szabályozás változásai

A 2021. év vonatkozásában a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működését érintő jogszabályváltozások történtek:

- A Magyar Közlöny 2020. évi 282. számában (2020. december 18.) megjelent a 2020. évi CXLVII. törvény egyes gyermekvédelmi és szociális tárgyú törvények módosításáról.

Érintett jogszabályok:

1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
2. A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény
3. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

A törvény rendelkezései számos ponton érintették a szociális és gyermekvédelmi rendszert. Szolgálatunkat érintő fontosabb változás:

- gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el (jelzőrendszeri taggá válik): **a települési önkormányzat jegyzője, a büntetés-végrehajtási intézet, a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.**

A törvény Szolgálatunk munkáját érintően 2021. január 1-jétől kezdve szakaszosan léptek hatályba.

- A Magyar Közlöny 2021. évi 3. számában (2021. január 7.) megjelent 1/2021. (I. 7.) EMMI rendelet egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról.

Módosításban érintett jogszabályok:

1. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
2. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet
3. A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet
4. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet

Szolgálatunkat érintő témakörök:

- bántalmazott gyermekek vizsgálata és meghallgatása
- veszélyhelyzeti rendelkezések (munkakör betöltéséhez szükséges képzések határidejének eltolása)
- a fentiekkel kapcsolatban egyes személyi feltételekre vonatkozó mellékletek módosítása

A rendelet a kihirdetését követő harmadik napon, egyes rendelkezések 2022. január 1-jén lépnek hatályba.

- A Magyar Közlöny 2021. évi 10. számában (2021. január 20.) megjelent a Kormány 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelete egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról.

Módosításban érintett jogszabályok:

1. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet
2. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet
3. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet
4. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet.

Szolgáltatunkat érintő fontosabb változás:

- Változnak a kapcsolattartás és a felügyelt kapcsolattartás egyes szabályai.

A rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

- A Magyar Közlöny 2021. évi 73. számában (2021. április 29.) megjelent az emberi erőforrások minisztere 15/2021. (IV. 29.) EMMI rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletnek a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer továbbfejlesztésével összefüggő módosításáról.

Az Nmr. rendelkezései kiegészülnek, illetve módosulnak a **GYVR rendszer** bevezetésével kapcsolatban, **változik az együttműködési megállapodásra** vonatkozó rész, az Nmr. 2. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul, illetve több kisebb pontosítás kerül a jogszabályba.

A rendelet a kihirdetését követő tizenötödik napon lépett hatályba.

- A Magyar Közlöny 2021. évi 73. számában (2021. április 29.) megjelent a Kormány 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelete az egyes kormányrendeleteknek a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer továbbfejlesztésével összefüggő módosításáról.

Módosuló - kiegészülő jogszabályok:

1. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet
2. A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet
3. A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet
4. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet

A rendelet nagyon sok fontos részletszabályt tartalmaz a GYVR rendszer működésével/működtetésével kapcsolatban.

A rendelet a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

- A Magyar Közlöny 2021. évi 245. számában (2021. december 29.) megjelent az emberi erőforrások minisztere 62/2021. (XII. 29.) EMMI rendelete egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról.

Módosuló - kiegészülő jogszabályok:

1. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
2. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet
3. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet
4. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet
5. Az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzéséről és vizsgakövetelményeiről szóló 81/2004. (IX. 18.) ESzCsM rendelet
6. A javítóintézetek rendtartásáról szóló 1/2015. (I. 14.) EMMI rendelet módosítása

Szolgáltatunkat érintő fontosabb változás:

- vezetői munkakör/ egyéb munkakör betöltéséhez szükséges képesítési előírásokkal összefüggő rendelkezések

A kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

A koronavírus-járványhoz kapcsolódóan a család- és gyermekjóléti szolgáltatás működésével, a gyermekvédelmi eljárásrendekkel kapcsolatban is volt változás:

- 26/2021. (I. 29.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet megszüntetéséről:
A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése alapján, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti, az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére kihirdetett veszélyhelyzetet megszünteti.
A rendelet 2021. február 8-án lép hatályba. Hatályát veszti a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet.
- 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről:
A Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány (a továbbiakban: koronavírus-világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdet ki.
Ez a rendelet 2021. február 8-án lép hatályba.
- A Magyar Közlöny 2021. évi 108. számában (2021. június 10.) megjelent a Kormány 331/2021. (VI. 10.) Korm. rendelete a veszélyhelyzet ideje alatt teendő, egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet ideje alatt elrendelt működési rendjéről szóló 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet módosításáról.
A rendelet a kihirdetését követő napon, illetve 2021. július 1-jén lépett hatályba.

- A Magyar Közlöny 2021. évi 129. számában (2021. július 7.) megjelent az emberi erőforrások minisztere 31/2021. (VII. 7.) EMMI rendelete az egészségügyi és szociális intézmények területén történő maszkviselés szabályairól.
A rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját érintő változásokat a gyakorlatban alkalmaztuk.

1.10. Hatósági ellenőrzések

Az Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálatánál a 2021. évben hatósági ellenőrzés nem történt.

*

2. Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működése

A gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése irányába tett lépés volt, hogy a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működhet: család- és gyermekjóléti szolgálat vagy család- és gyermekjóléti központ keretében. Ennek alapján, az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 2016. január 1-jétől hatályba lépő módosító rendelkezéseinek értelmében, a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás alapjaiból, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jött létre, ezért lényeges technikai jellemző, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálatra (illetve központra) vonatkozó előírásokat részben a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szoctv.) és részben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) tartalmazza. A két jogszabály előírásait együttesen kell figyelembe venni. Az ilyen módon integráltan létrejött szolgáltatások hozzáférhetősége mind a gyermekek védelme, mind a családok támogatása szempontjából alapvető fontosságú. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszere tehát magába foglalja a Szoctv. 64. § (2) bekezdése szerinti családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert és a Gyvt. 17. § (1) bekezdés szerinti gyermekvédelmi jelzőrendszert. A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működése kiterjed a kiskorú és nagykorú személyekre egyaránt.

2.1. Családsegítői jelzőrendszer

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. **A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek pedig jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.**

2.2. Gyermekvédelmi jelzőrendszer

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében jelzőrendszeri feladatokat látnak el:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- egyesületek, alapítványok, egyházi jogi személyek,
- a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- a települési önkormányzat jegyzője,
- a büntetés-végrehajtási intézet,
- a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

A fenti intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

2016. január 1. napjától a Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Szolgálat, mint egymástól elkülönült működési formák megszűntek, a két szolgálatból létrejött a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. Mindkét működési forma hozta magával a saját klienskörét, tevékenységét, működési stratégiáit - ezek egyesülésével pedig lényegében a jelzőrendszer is egyesült.

2.3. Intézkedés jelzés esetén

A jelzés alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feltérképezi a problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a szolgáltatás céljáról, tartalmáról, szükség esetén felveszi a kapcsolatot a probléma-specifikus segítségnyújtás megszervezése érdekében más szolgáltatásokkal, intézményekkel, hivatalokkal, hatóságokkal. Meghatározott problémakörök esetén a Szolgálat hatósági eljárást kezdeményez.

A jelzések nyomán munkatársaink sokoldalú tevékenységet folytatnak annak érdekében, hogy a gyermek egészséges testi, lelki és szellemi fejlődését veszélyeztető hatásokat enyhítsék, szükség esetén intézkedéseket tegyenek a veszélyeztető tényezők elhárítására. A jelzés sok esetben további veszélyeztető tényezők feltárásához vezet, ezekre az esetmunka során derül fény.

A hatékony munka érdekében több esetben a jelzőrendszeri tagokkal közösen lépünk fel a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A Szolgálat jelzés kapcsán megszervezi az érintett szakemberek közös családlátogatását, szükség esetén esetkonferenciát, tevékenységével biztosítja a folyamatos információáramlást egy-egy ügy minél gyorsabb rendezése érdekében. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a családlátogatások, személyes találkozások, az esetkonferencián

elhangzottak alapján javaslatot készít az intézkedésre, melyet a szakmai protokollban előírt esetekben és módon a Család- és Gyermekjóléti Központ, illetve a gyámügyi hatóság felé megküld. A Szolgálat a kapott jelzéssel kapcsolatban a megtett intézkedésekről tájékoztatást küld a jelzést tevő szervezetnek (állampolgári jelzés esetén nincs tájékoztatási kötelezettség).

A jelzőrendszeri felelős a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a Család- és gyermekjóléti központnak.

2.4. Jelzések száma 2021-ben

Lajosmizse települést érintően 178 esetben érkezett jelzés, ebből 157 esetben 18 év alatti, 21 esetben pedig nagykorú ügyében érkezett a jelzés, döntően köznevelési és szakképzési intézményektől, illetve az egészségügyi ellátórendszertől. Felsőlajos vonatkozásában 1 jelzés érkezett kiskorú gyermek(ek)re köznevelési intézmény részéről.

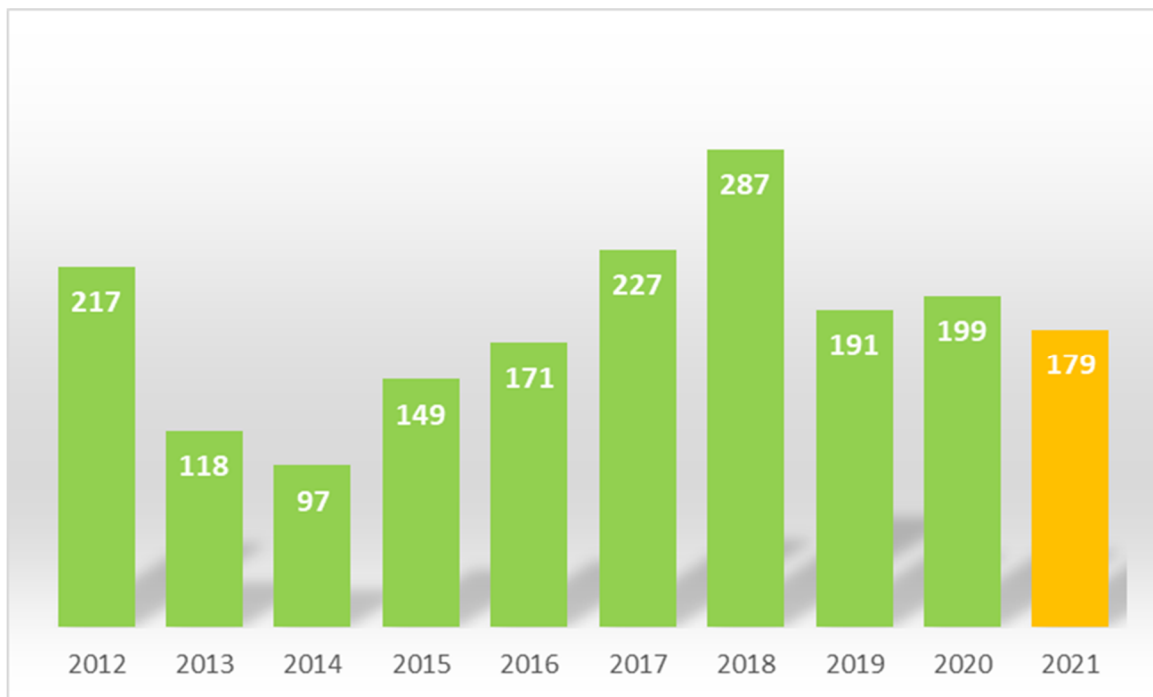
Jelzések száma a 2021. évben

Jelzőrendszeri tag	0-17 éves	18 év feletti	Összesen
Köznevelési intézmény	88+1	0	88+1
<i>ebből általános iskola</i>	81+1	0	81 +1
<i>ebből óvoda</i>	7	0	7
Szakképzési intézmény	21	0	21
Egészségügyi szolgáltató	19	16	35
<i>ebből védőnő</i>	10	13	23
<i>ebből kórház</i>	8	3	11
<i>ebből egyéb egészségügyi ellátó</i>	1	0	1
Állampolgár	4	3	7
Rendőrség	15	0	15
Önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, jegyző	1	2	3
Gyámhivatal	5	0	5
Szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi szolgáltatók	3	0	3
Áldozatsegítő Központ	1	0	1
Összesen	157+1	21	178+1

Forrás: 2021. évi statisztikai és nyilvántartási adatok

Az alábbi diagram a jelzések számának alakulását szemlélteti az elmúlt 10 évben. 2012-től 2014-ig a jelzések száma csökkenő tendenciát mutatott, majd a mélypont elérése után ismét emelkedésnek indult. 2016-ban az új szabályozásnak köszönhetően egyesültek a családsegítő szolgálatok és gyermekjóléti szolgálatok, továbbá felállították a Család- és Gyermekjóléti Központokat. Eme átalakulás komoly stratégiai és szakmai munkát igényelt az ellátórendszer és a szakemberek részéről. Ez lendületet adott a jelzőrendszeri tagok számára is: a jelzések száma jelentős mértékben növekedésnek indultak. Az emelkedés 2018. évig kitartott. Majd 2019-től a megváltozott munkamódszerek és kapcsolattartási formák okán visszahúzódás tapasztalható. A 2020. évben emelkedést vártunk a jelzések számában, ez azonban a koronavírus okozta járványhelyzet miatt nem jelentkezett. A számadatok 2021-es évben tovább csökkentek.

Jelzések száma éves összesítésben 2012-2021 között:

Forrás: Éves statisztikai és nyilvántartási adatok

A beérkezett 179 jelzésből 158 jelzés vonatkozott 18 év alattiakra.

Kiskorúakat érintően a Szolgáltatnál addig nem gondozott, új esetként Lajosmizséről 20 db jelzés, Felsőlajosról pedig 1 új jelzés érkezett. A 21 jelzésből mindössze 7 esetben kért maga a szülő segítséget közvetlenül Szolgáltatunktól, a maradék 14 esetben pedig jelzőrendszeri tag élt ezzel a kötelezettségével.

Kiemelkedően magas a köznevelési intézmények – ezen belül is az általános iskolák jelzésszámai. Ezt követi második helyen az egészségügyi szolgáltatók által küldött jelzések, majd harmadik helyen a szakképzési intézmények jelzései. 2021-ben érkezett még jelzés a rendőrségtől, más szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatóktól, Jegyző Úrtól, az Áldozatsegítő Központtól, Gyámhivataltól, valamint állampolgároktól.

A köznevelési és a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények ugyanannyi jelzéssel éltek a 2021. évben, mint azt megelőzőben (89 jelzés). Ezek a jelzések az összes jelzés majdnem 50%-át tették ki.

A jelzések oka döntően továbbra is az igazolatlan hiányzások.

A járványhelyzettel összefüggésben megnőtt az iskolai hiányzások száma, volt olyan család, aki erre hivatkozva nem akarta iskolába járattatni a gyermekeit. Ez a tendencia a 2021. évben is továbbra fennállt. Az igazolatlan hiányzások egy része az orvosi igazolások késedelmes vagy hiányos leadásából fakadt, jelentős részük egyszerű intézkedéssel, illetve alapellátásba vétellel kezelhető. A járványhelyzethez kapcsolódóan fordult elő, hogy néhány gyermek esetében a tanév sikeres teljesítését megakadályozó mennyiségű hiányzás halmozódott fel.

A magatartási problémák (13 db jelzés 2021-ben) esetében az iskolán belül agresszió, speciális nevelési igényből fakadó problémák igen jelentősek. Ezekhez a magatartási problémákhoz gyakran társul a tankötelezettség elmulasztása: nagyszámú igazolatlan hiányzás, illetve évismétlés. A magatartási problémákat a családi rendszer működési zavarának egyik fontos jelzőjének tekinthetjük.

A szülői együttműködés hiánya sajnos igen gyakori, amely általában más veszélyeztető tényezőkkel együtt fordul elő, a köznevelési intézmény nem tudja a szülőkkel a gyermeket érintő problémákat rendezni.

Ezen kívül visszatérő probléma a gyermekek fizikai és érzelmi elhanyagolása. Leginkább a személyi higiénia hiányáról szólnak a jelzések: maguk a gyermekek és ruháik is koszosak. Állandó probléma a tetvesség és a nem évszaknak megfelelő öltözet. Sokszor a gyermekek megfelelő kíséret nélkül közlekednek, vagy felügyelet nélkül maradnak. Az elhanyagoláshoz gyakran társulnak a szülők részéről életviteli problémák, mint például függőség. Sok esetben a szülővel való együttműködés is nehezített a szülői érdektelenség okán. Az elhanyagolás és érdektelenség sok esetben a tankötelezettség elmulasztását is maguk után vonják, nehezítve a gyermekek társadalomba való beilleszkedését, lemorzsolódást okozva.

A **szakképzési intézmények** 21 alkalommal küldtek jelzést, amely meghaladja az előző évi jelzésszámot. Rendkívül magas igazolatlan és igazolt hiányzásokról kaptunk értesítést. A hatékony intézkedést akadályozza, hogy a tanulók tisztában vannak a tankötelezettségi életkorral, így érdemben nehéz lehet rájuk hatni, a hiányzások nagy arányban vezetnek az iskolarendszertől való kieséshez, lemorzsolódáshoz.

A jelzések második legfontosabb forrása az **egészségügyi ellátórendszer**, ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy ez a szám 44%-kal esett vissza az előző évhez képest. Ezen belül továbbra is kiemelendő a **védőnői szolgálat** tevékenysége, amely a legnagyobb arányban küldi jelzéseit, annak ellenére, hogy a 2020. évhez képest itt is jelentős, 33%-os csökkenés tapasztalható. A jelzések legnagyobb részben a várandóssággal kapcsolatosak: továbbra is probléma – habár csökkenő tendenciát mutat – a kiskorúak várandóssága, illetve a nagykorú, de alulgondozott, illetve gondozatlan terhességek száma. Nagyszámban lesznek várandósok a kiskorú, tanköteles lányok. Sok esetben az apa vélelmezett. A várandós kismamák jelentős része nem megy időben orvoshoz, védőnőhöz, kórházi vizsgálatokra – gyakran még 10-20-30 hetesen sem teljesítették kötelezettségüket. Szükséges okmányaik például lakcímkártyájuk, TAJ-kártyájuk sokszor nincs. Életkörülményeik rendezetlenek, hiányosak. Gyakori probléma a gravidák „vándorlása”, főként előzetes bejelentés nélkül, megemlíthető itt az idénymunkát kereső román családok várandós tagjai. A településen élő román állampolgárságú személyekhez kapcsolódó szociális problémák, egészségügyi ellátásra való jogosultság hiányában a teljes várandósság gondozatlan, a születés utáni időszakban a csecsemő egészségügyi ellátása is problémás.

Vannak olyan családok, szülők, akik ismét gyermekáldás elé néznek, holott korábban megszületett, nevelt gyermekeiket veszélyeztetettség okán már kiemelték a családból. A megszületett gyermekek esetében a nem megfelelő gondozás, elhanyagolás okán is érkeznek jelzések.

A második legaktívabb egészségügyi jelzőrendszeri tagjaink a kórházi szociális munkások, akiktől 8 db jelzés érkezett 2021-ben, amely közel 2/3-a a 2020. évi jelzésszámnak. A szülői alkalmatlanság, a rossz szociális körülmények és a várandós kiskorúak helyzete a főbb veszélyeztető tényezők. Tapasztalható az orvosi terápia mellőzése, nem megfelelő betartása. A kórházi szociális munkások nemcsak kiskorúak, hanem a kórházból kikerülő nagykorú személyek kapcsán is küldenek jelzéseket. A nagykorú személyeknél az egyedül élő, nem gondozott vagy gondozást elutasító idős személyekről kapott jelzések is megjelennek.

Tapasztalható, hogy nem küldenek/vagy alacsony számban küldenek jelzést a házi orvosok, illetve házi gyermekorvosok, pedig a szakmai protokollok közvetlen jelzési kötelezettséget írnak elő számukra. 2021. évben 1 db jelzés érkezett házi gyermekorvostól. A koronavírus okozta járványhelyzet a beteg-orvos személyes találkozásokat a telefonos kapcsolattartási formára változtatta, így a gyermekorvosoknak kevesebb lehetősége volt észlelni a veszélyeztetettséget. A védőnői szolgálat ezt a hiányosságot részben kompenzálja, ez azonban nem mentesíti az orvosokat a

jelzési kötelezettség alól. Az is tapasztalat, hogy a Gondozási Részleghez érkező segítségkérések alapján a Részleg azonnal keresi a megoldást.

A **rendőrségtől** érkező jelzések száma 2021-ben (15 db) 2020-as évhez képest (8 db) jelentős növekedést mutat. Legnagyobb problémát a családon belüli erőszak, ezen belül is a szülők gyermekeik jelenlétében történő veszekedése jelenti. Emellett szülők gyermekeikkel történő hiányos foglalkozása, nevelés elhanyagolása a későbbiekben jelentős problémákat eredményez. Jelentősek ugyanis a kiskorúak bűncselekményben való érintettségéről szóló jelzések, sajnos jellemzően elkövetői minőségben. A 2021. évben nagyon sokan elleni bűncselekményeket követtek el, volt olyan eset, amikor az elkövető kiskorú élelmiszert próbált eltulajdonítani a boltból. A tudatmódosító szerek használata ismert a rendőrség számára.

Az **állampolgári bejelentések** (7 db) tartalma szerint a szülők közötti konfliktus, hozzátartozók közötti erőszak; szülői életvitellel kapcsolatos jelzések: drogfüggőség, alkoholproblémák, kábítószerterjesztés, több esetben várandós állapotban kábítószerfüggőség; kiskorúak szülői felügyelet nélkül hagyása a probléma. Megjegyzendő, hogy a bejelentések egy része a kivizsgálás során megalapozatlannak bizonyult.

Kis számban van jelen jelzőként a települési önkormányzat (jegyző), illetve más települések család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok. A gyámügyi feladatokat ellátó kormányhivatal részéről is érkeztek jelzések a 2021. év folyamán.

2.5. Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszeri munka értékelése

A vírushelyzet kialakulásával számos területen stratégiaváltás következett be. Ez nemcsak a családok életét befolyásolta hátrányosan. Kihatással volt a Szolgálat tevékenységére és kihívások elé állította az egész jelzőrendszert.

Bár a "rendszer sokat fejlődött", megtanultunk alkalmazkodni az új helyzethez, ugyanakkor újabb nehézségek is felmerültek.

A jelzőrendszeri tagok beszámolóit 2022. januárban elektronikus formában kérte meg Szolgálatunk, amelyet a jelzőrendszeri tagok többsége kitöltve visszaküldött.

A továbbra is fennálló vírushelyzetre való tekintettel a beszámolóban ismét kértük a jelzőrendszeri tagokat, hogy jellemezzék, a koronavírus okozta válsághelyzet hogyan és milyen módon befolyásolta a munkájukat. A kialakult vírushelyzetben a jelzőrendszer működésének hatékonyságáról megoszoló vélemények születtek. A beszámolók egy része szerint a működésre nincs befolyással a járványhelyzet:

- Nincs akadály a közös munkában.
- Az egyeztetések gördülékenyen mennek.
- Folyamatosan működik a telefonos kapcsolattartás, és a közös feladatvégrehajtás lényegében megfelelő.

Az új rendszer hibáira, hiányosságaira azonban több észrevétel érkezett, ezek a következők:

- A megritkult találkozások nehezítették a gyermekvédelmi munkát.
- A problémás esetek figyelemmel kísérése nehezebbé vált.
- Hátrányt szenved a tagok közös gondolkodása azokkal a tagokkal, akikkel közvetlen szakmai kapcsolatba nem kell lépniük.
- Szabadidős és prevenció programok biztosítása akadályozottá vált.
- Elektronikus visszacsatolás hiányosságokat szenved - elmarad a szokásos oda-vissza kérdés - felelet.

- Együtműködés nehezített, az online kapcsolattartási formák nem alkalmasak egy-egy problémás eset teljeskörű feltárására, valamint a hatékony segítségnyújtásra sem.

A jelzőrendszeri tagok az egymásközti együtműködést alapvetően jónak értékelték. Egymás munkájának szélesebb körű megismerése fontos számukra, a köztük lévő információáramlást hasznosnak találják, amely hatékony együtműködést és eredményességet hoz magával. Fontosnak tartják a másik látásmódjának megismerését, így a közös problémákra közös megoldás születhet.

A személyes jelenlét, személyes találkozások iránti igény a tagok többségénél egyaránt megfogalmazódik. A jövőben erősíteni, illetve újra kell éleszteni a jelzőrendszer tagjai közötti kapcsolatokat az együttgondolkodás eredményessége és a jelzőrendszer hatékonyabb működése érdekében.

Összességében elmondható, hogy a tagok a személyes megbeszéléseket preferálják és megjelenik a közvetlen találkozás, tapasztalatcsere iránti igény.

Az együtműködés hatékonysága a számadatokban is megnyilvánul: jól működő megelőzés és a „látható rendőri jelenlét” is szép eredményeket hoz. Tehát a 2021. évi jelzések számában bekövetkezett csökkenés nem csupán a járványhelyzet okozta látencia eredményeként értékelendő, hanem a helyzethez való sikeres jelzőrendszeri alkalmazkodás eredménye is.

A beszámolókból megjelent működés szempontjából fontos észrevételek, javaslatok az alábbiak voltak:

- Fontos lenne a házi orvosok, védőnők hatékonyabb együtműködése a veszélyeztető körülmények feltárásában, illetve a jelzőrendszerbe történő hatékonyabb bevonásuk.
- A védőnői ellátás visszautasításának szankcionálása.
- A hiányzások tényeken (tényleges betegségeken) alapuló leigazolásának érvényesülése, a veszélyhelyzet elmúlásával, a nagyszámú igazolt, de sokszor indokolatlan hiányzások elkerülése végett.
- Iskola részéről ismételten felmerült: „Az online oktatás időszakában hasznos lett volna a Gyermekjóléti Szolgálat részéről tanulópontra kialakítása, ahol az arra rászoruló gyermekeket tudták volna segíteni a tanulásban való részvételben.” Erre továbbra is az alábbiak szerint reagáltunk: „Szolgálatunk személyi állománya sem számában, sem képzettségében nem alkalmas arra, hogy oktatási feladatokat ellásson, ez jogszabály szerint sem feladatunk, nem is beszélve arról az intézményi infrastruktúráról, amelyet egy ilyen tanulópontra kialakítása megkövetelne, és amellyel intézményünk nem rendelkezik. Családsegítőink a lehető leggyakorlatiasabb módon igyekeztek lehetőségeikhez mérten segíteni a klienseket az online-oktatáshoz történő felzárkózásban.” **Ha az oktatási intézmény ennek szükségét látja, akkor ezt saját magának kell megszerveznie, hiszen a személyi és tárgyi feltételek, a jogszabályi kötelezettség és a szakmai kompetencia – pedagógiai program, követelményrendszer, tanítási módszerek... - is nála van.**
- Gyermekbántalmazásról szóló képzések, továbbképzések iránti igény megfogalmazása.
- A nevelésbe vételi eljárás gyorsítása.
- Szexuális bántalmazás felismerésének propagálása.
- Védelmet biztosító intézmények feladatellátásához szükséges megfelelő létszámának és szakértelmének biztosítása, amely szintén problémás szervezési kérdéseket vet fel.

A jelzőrendszeri működésben továbbra is hiányként jelentkezik, hogy létszámhiány miatt **a településen nem működik az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.** A jelzőrendszer eme hiányosságát az oktatási-nevelési tevékenységet ellátó tagok különösen megérik, igényük egy szorosabb együtműködés, intézményben való személyes jelenlét kialakítására egyre nő.

Mindemellett a **szakemberek alacsony létszáma és leterheltsége** is nehézségek elé állítja a szakmai működést.

Az **esetmegbeszélésekre, az esetkonferenciákra** nagyon nagy szükség van. Nagyban hozzájárul a kiskorú/egyén/család élethelyzetének sokszempontú megismerésére, segít a szülő/törvényes képviselő meggyőzésében, felelősségének hangsúlyozásában, a mindenki által elfogadható, a kiskorúak érdekében optimalizált döntés kialakításában, mindezek fényében, a kedvező változások elindításában.

2.6. Jelzőrendszeri és szakmaközi megbeszélések

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2021-ben is a törvényi előírásoknak megfelelően tartott **jelzőrendszeri értekezletet/szakmaközi megbeszéléseket**, figyelembe véve a jelzőrendszeri tagok egészségügyi biztonságát. A jelzőrendszeri tagoknak minden alkalommal írásos meghívót küldtünk (e-mail), az értekezletről emlékeztetőt és jelenléti ívet készítettünk.

Az alábbi témákban zajlottak a szakmaközi megbeszélések, a fennálló járványhelyzet miatt online formát is alkalmazva:

- 2021. március
A megbeszélés témája:
 - A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a jelzőrendszer 2021. évi működésével kapcsolatos munkaterv
 - A 2021. évi Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv ismertetése
 - Egyéb, aktuálisan felmerülő kérdések, feladatok megbeszélése
- 2021. május
A megbeszélés témája:
 - A TOP 5.2.1 pályázat aktuálisan folyó programjai
 - Tájékoztatás a 2021. évi nyári Sport- és Szabadidő táborról
 - A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szerepe a COVID-19 elleni védekezésben. Jelzőrendszeri tapasztalatok a veszélyhelyzet ideje alatt.
 - Egyéb, aktuálisan felmerülő kérdések, feladatok megbeszélése
- 2021. szeptember
A megbeszélés témája:
 - A TOP 5.2.1. pályázat értékelése, Előadás a projekt megvalósulásáról. Kiadványok és digitális fotókiállítás megtekintése.
 - Egyéb, aktuálisan felmerülő kérdések, feladatok megbeszélése
- 2021. október
A megbeszélés témája:
 - A kríziskezelés lehetőségei a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál.
 - A jelzőrendszeri tagok tájékoztatása a „Helyben a helyiekért” programról.
 - Beszámoló a Lajosmizséért Közalapítvány pályázatáról, tanévkezdési támogatás igénybevételeiről.
 - Egyéb, aktuálisan felmerülő kérdések, feladatok megbeszélése

- 2021. november
A megbeszélés témája:
 - Dr. Barta Gábor Vezető előadása a Kecskeméti Áldozatsegítő Központ munkájáról
 - Egyéb, aktuálisan felmerülő kérdések, feladatok megbeszélése

- 2021. december
A megbeszélés témája:
 - Beszámoló a Romano Chachipe Lajosmizse Egyesület „Közös értékeink – sokszínű társadalom” EFOP. 1.3.4.-16-2017 című projektjének aktualitásairól.
 - Egyéb, aktuálisan felmerülő kérdések, feladatok megbeszélése

Az Intézmény 2020. évi szakmai munkáját 2021. február 19. napján tartott, „Gyermekvédelemtől a felzárkózásig” címmel megrendezett **éves szakmai tanácskozásán** mutatta be. A konferencia a kialakult járványhelyzet miatt online formában került megrendezésre. A jelzőrendszeri működés tapasztalatairól Meleg Sándor jelzőrendszeri felelős számolt be, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2020. évi tevékenységét Dr. Faragó Viktor szolgálatvezető mutatta be.

Az éves szakmai tanácskozáson Meleg Sándor, mint a program koordinátora a „*Szegregált területen élők társadalmi együttműködését erősítő helyi szintű komplex programok Lajosmizsén*” TOP-5.2.1-15 projekt további eredményeiről, megvalósításáról és a projekt zárásáról tartott előadást, zárókiadványt mutatta be.

2.7. Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv

A 2021. évi intézkedési terv tartalmazta az intézményi feladatcsoportokon túl a TOP 5.2.1-15 BK1 „*Szegregált területen élő társadalmi együttműködést erősítő helyi szintű komplex programok Lajosmizsén*” című pályázat keretén belül tervezett feladatokat is.

Az Intézkedési terv 18 problémakört nevesített, ezekhez konkrét feladatokat, célokat társított. A járványhelyzet ellenére az intézkedési tervben foglaltakat végrehajtottuk, egyes programok esetében az ütemezés módosítása vált szükségessé, más esetekben az eredeti célokkal összhangban álló helyettesítő programot valósítottunk meg.

A feladatcsoportok megvalósítása főként intézményi forrásokból történtek, ugyanakkor alapítványi, állami és pályázati erőforrások is felhasználásra kerültek néhány feladat megvalósítása során.

2021. évi Intézkedési tervben foglalt feladatok és teljesülésük:

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Teljesülés
1.	Szegregátum szociális bérlakásaiban élők támogatása	Szociális munka biztosítása	Teljesült: Napi munka TOP - 4.3.1-15 TOP - 5.2.1-15
2.	Hátrányos helyzetű fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanításmentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor	Teljesült TOP - 5.2.1-15
3.	Hátrányos élethelyzetű személyek egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások)	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét
4.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Teljesülés
5.	Egészségvédelem. Fog és szájpolási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét
6.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Iskolai védőnő munka
7.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Iskolai védőnő munka
9.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Iskolai védőnő munka
10.	Egészségvédelem A mellrák kérdéskörei.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Iskolai védőnő munka
11.	2020. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	Teljesült, 2021.02. 19. napján megtartásra került (online)
12.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakközözi megbeszélések	Teljesült (6 alkalom, ebből 1 alkalom online formában)
13.	Korai és szociálisan problémás várandósság	V.E.L.E.M. program	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Védőnői munka
14.	Szerhasználat	Információk gyűjtése, kapcsolattartás szakemberekkel	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét, napi munkavégzés során
15.	Időseket érintő ellátatlanság és veszélyhelyzetek.	Időskorúak veszély-helyzetét észlelő- és jelzőrendszerének fejlesztése Ügyintézés.	Teljesült
16.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” mód-szereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása.	Teljesült

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Teljesülés
17.	Tanyás körzetek szolgáltatáshoz való hozzáféréseinek javítása	Tanyagondnoki szolgálat működtetése	Teljesült. Külön területté vált.
18.	Mentálhigiénés és családterápiás foglalkozás	mentálhigiénés foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15

Forrás: 2022. évi Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv

*

3. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

3.1. Ellátottak száma és alapvető jellemzői

A 2021. évben együttműködési megállapodás alapján **Lajosmizsén** a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál 107 családot gondoztunk, mely összesen 437 főt foglalt magába, ebből 257 kiskorú gyermek (97 családból). **Felsőlajoson** a gondozásban lévők száma összesen 14 fő volt, amely 4 családot jelent, ebből a gyermekek száma 7 fő volt.

Együttműködési megállapodás nélkül a Szolgálat Lajosmizsén további 29 fővel volt kapcsolatban, amely irányszám 25 családot és 20 kiskorút foglal magába. Ezekben az esetekben egyszeri esetkezelés elegendő volt, tartós kapcsolat kialakítására nem volt szükség a továbbiakban, így őket az alábbi statisztikai bemutatás során mellőztük. Felsőlajoson nem volt együttműködési megállapodás nélküli tevékenység.

A lajosmizsei és felsőlajosi adatokat egyesítve, elmondható, hogy 211+5 gyermek volt alapellátásban, akik 75+3 családban éltek. 46+2 gyermeket gondoztunk a védelembe vétel keretében, ez 22+1 családot jelent.

A 2021. évben **védelembe vételi kezdeményezéssel 17 család, azaz 25 gyermek** vonatkozásában éltünk.

Ezen felül **10 esetben tettünk javaslatot ideiglenes hatályú elhelyezésre, ez 11 gyermeket érint.**

Egyedülállóként gondozott, ún. „családsegítő” ügyfelünk a tavalyi évben 11 fő volt.

A gondozott családok száma a 2020. évhez képest ugrásszerűen megnövekedett. Ez betudható annak is, hogy a járványhelyzet miatti látencia a jelzőrendszer immáron gyakorlottabb fellépésének köszönhetően csökkent, másrészt pedig a kialakult helyzetben újabb problémák merültek fel, vagy már meglévő problémák száma emelkedett rohamosan (pl. iskolai hiányzások).

Gazdasági aktivitásukat tekintve a gondozott személyek közül gazdaságilag potenciálisan aktív csoportba tartozó személyeknek **alig 24%-a foglalkoztatott**, amely az előző évi, közel 50%-hoz képest jelentősen elmarad (ugyanakkor ez jelentheti, hogy a gondozás szükségessége más problémákból fakad). Munkanélküliek, álláskeresők száma azonban jelentősen csökkent, alig éri el a 3%-t. Ez az irányszám a tavalyi adatokhoz képest (30%) 90%-os csökkenést mutat, amely betudható a TOP-pályázat munkanélküliséget megcélzó sikeres felzárkóztatásnak is. Igaz már az elmúlt években is megfigyelhető volt a munkaerő-piaci aktivitás növekedése, ami pozitív hatást gyakorolt egyes szociális jellegű problémákra. Ugyanakkor továbbra is jelentős a mezőgazdasági idénymunkákból, alkalmi munkákból élők száma.

Az inaktív státuszú személyek száma az előző évi 20%-os adatokhoz képest minimális növekedést mutat, 2021. évben ez 23% lett. A legmagasabb arányszámot a 0-14 év közötti gyermekek jelentik. Ők teszik ki a gondozottak mintegy 50%-át. Ebből is látszik, hogy **a gyermeket nevelő családok problémái élen járnak** a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének szükségessége szempontjából.

Iskolai végzettségük szerint a szolgáltatást igénybe vevők döntő többsége alacsony képzettségű. A gondozott, 14 év felettek között az általános iskola 8. osztályát végzettek aránya **nem éri el a 34%-ot.** A szakmunkás, szakiskolai, szakközépiskolai végzettséggel rendelkező és befejezett felsőfokú iskolai végzettségűek csak **alig 7%-os arányban** vannak jelen. Mindkét százalékos arány a 2020. évben gondozottak számához képest kevesebb, mint felére csökkent.

Az általános iskola **8. osztályát vagy annál kevesebbet végzett nagykorú személyek** (156 fő) a gondozottak közel **34,5%-át teszik ki.** Az általános iskola 8. osztályát vagy annál kevesebbet végzett kiskorúak száma 264 fő, ebből 22 fő kiskorú (**kevesebb, mint 5%**) fejezte be csupán a 8. osztályt. Tehát az általános iskola **8. osztályát vagy annál kevesebbet végzettek aránya** a szociális problémákkal küzdők között továbbra is **felülreprezentált, az alacsony iskolai végzettség a szociális problémák fontos jellemzője.**

A családszerkezetre vonatkozóan megállapítható, hogy a gondozott családok (111 család) mintegy 90%-a gyermekes család (101 család). A gondozott családok közel negyedében (24%) a gyermeket/gyermekeket egyedül neveli a szülő/törvényes képviselője – azaz a **gyermekes családok közel 27%-a egyszülős modell.** Közel azonos arányban vannak az 1-2 gyermeket (összes gondozott család 46%-a), illetve a 3 vagy több gyermeket (összes gondozott család 44%-a) nevelő családok száma. **Tehát a gyermekes családok kb. 48,5 %-a nagycsaládos. Az egyedülálló nagykorú személyek aránya 8%, a gyermek nélküli házastársak, illetve élettársak aránya 1%.**

A szociális problémák tekintetében továbbra is kockázati tényező a magas gyermekszám és az, ha a szülő egyedül neveli gyermekét/gyermekeit.

A gondozott családok arányában az előző évekhez képest különösebb változást nem tapasztaltunk, csupán a gyerekszám tekintetében a nagycsaládos családok aránya nőtt közel 20%-t.

3.2. Forgalmi és szolgáltatási adatok

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2021. évben is intenzív segítő tevékenységet folytatott, összesített tevékenységszám alapján a kliensforgalom közzel azonos: az összesített tevékenységszám az elmúlt évben 2000 volt, mely a 2020. évi értékhez (1538) képest jelentősen nőtt. A szolgáltatási tevékenységi adatokból kitűnik, az évi 261 munkanapra (2000/261=7,66) leosztva, legalább 7 szolgáltatási tevékenységet végeztek naponta a Szolgálat munkatársai.

A 2020. évben a vírushelyzet okán jelentősen csökkent minden személyesen lebonyolított segítő tevékenység esetszáma, a 2021. évben is sok tekintetben alacsony maradt, összességében végzett tevékenységek száma azonban növekedett. A koronavírus miatt továbbra is jelentős az időpontfoglalás az ügyfelek számára, a személyes kapcsolattartást helyettesítő telefonos kommunikáció, valamint a hatóság gyakorlat is megmaradt: a rendelkezésére bocsátott iratokból is hozhatott döntést, ezzel továbbra is csökkent a hatósági tárgyalásokon a személyes részvételek száma.

2021. évben a családlátogatások (426 alkalom) száma az előző év 79%-ára esett vissza.

Szolgálatunk végez különféle közvetítési szolgáltatásokat, mint például a közvetítés más szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz, központhoz. Ezek száma is alacsonyabb a korábbiakhoz képest.

Másik szolgáltatáshoz való közvetítések száma (55 alkalom) is jelentős mértékben csökkent, közel negyedére esett vissza a 2020. évhez képest. A RÉV Szenvedélybeteg Szolgálathoz

szenvedélybetegségük (alkoholizmus miatt) két főt delegáltunk, akik azóta is gondozás alatt állnak, és igénybe veszik a csütörtökönként 12-14 óra között az emeleti tárgyalónkban megvalósuló RÉV-es szolgáltatást. A Szolgálat munkatársai a munkaügyi központhoz, Áldozatsegítő Központhoz, a közüzemi szolgáltatókhoz (víz, villany, áram, gáz), önkormányzathoz, egészségügyi szolgáltatókhoz, védőnőhöz, háziorvoshoz, temetkezési vállalatokhoz, ügyvédhez, bírósághoz delegálták a klienseket. A Magyar Máltai Szeretet- szolgálathoz is több egyént, családot közvetítettünk.

Közvetítés pénzbeli ellátásokhoz való hozzáféréshez: 15 alkalommal biztosítottuk a szociálisan rászoruló egyéneknek a pénzbeli segítséget.

A Család- és Gyermejköltségi Központhoz összesen 12 alkalommal történt közvetítés: 11 ideiglenes elhelyezési és 1 nevelésbe vételi kezdeményezéssel éltünk a központ irányába. 25 gyermekre tettünk védelembe vételi javaslatot, ez 17 családot érint.

2020. évhez képest több mint másfélszeresére nőtt a segítő beszélgetések száma (224 alkalom), amely a vírushelyzet előtti szokásos kapcsolati rendszer beszűkülésének és az új kihívások szülte problémáknak is betudható. A segítő beszélgetések nagy részét azok a családok, egyének igényelték, akiknél a Covid járvány miatt megbetegedések és halálesetek fordultak elő. A családsegítő a gyász különböző fázisaiban lévő klienseket a szociális munka eszközeivel támogatta, értő figyelemmel hallgatta, együttérzéséről biztosította, a veszteség feldolgozását segítette. Sajnos az utóbbi időben a vírus miatt rengeteg embernek kellett ezt megélnie. Veszteségélmény azonban nemcsak halál esetén keletkezik, hanem szakításkor, váláskor, munkahely elvesztésekor, költözködéskor is. A veszteségek száma családonként emelkedő tendenciát mutat. Mindenki máshogy birkózik meg a veszteség feldolgozásával, a gyászfolyamattal. Ez a negatív élmény nemcsak arra van hatással, aki azt elszenvedte, hanem a környezetében élőkre is. A járvány miatt az alkalmi munkavállalók nagy része elvesztette az állását, amely a megélhetési problémákban, párkapcsolati válságokban jelentkezett. A beszélgetések kiterjedtek arra, hogy mit tehetnek az emberek egymásért, magukért, és hogy maguk is tudják, mi megy végbe bennük. Ha úgy érzik, segítségre lenne szükségük, merjenek segítséget kérni a Szolgálattól vagy más szakemberektől. A családsegítő feladata a gyász fázisainak - tagadás, harag, alkudozás, depresszió, elfogadás - felismerése, és a folyamatokban való továbbjutás elősegítése. Szükség esetén pszichológusi, pszichiáteri segítséget kért Szolgálatunk: gyermeknek és felnőttnek egyaránt.

A pályázati program keretében intézményünkben Soósné Karsai Katalin pszichológusi tevékenységet látott el.

Nemcsak az ügyfeleknek, a családsegítőnek is szüksége volt segítő beszélgetésre, rendszeres szupervíziók segítették át a kollégákat a nehéz helyzetek feldolgozásában.

Szintén jelentős mértékben, az előző, 2020. év 175%-ára növekedett az ügyintézésben való segítségnyújtások száma (165 alkalom). Ennek oka, hogy a szolgáltatóknál, a hivataloknál, és az egészségügyben is szinte csak időpontra fogadták az embereket. Az időpontfoglalások nagy része ügyfélkapun keresztül történik, ugyanakkor a klienseink nagy részének nincs Internete, ügyfélkapuja. Az ügyintézés során többször kellett hívni egy-egy intézményt, szolgáltatót, mire sikerült időpontot egyeztetni, információt kérni. Az egyébként is nehéz helyzetben lévő klienseknek több türelemre, működő telefonra volt szükségük ehhez. Szolgálatunk tudott ebben segítséget nyújtani: telefonálás, regisztrálás és visszaigazolásokról bizonylatátadás. 2021. évben két ügyfél esetében fordult elő, hogy a hivatali kapu regisztrálásában kért segítséget. Megnőtt a kérvények kitöltésének is a száma. Az ügyfelek kezébe rendszeresen adnak a hivatalos szervek kitöltendő nyomtatványokat, kérelmeket, amit a kliensek egyedül nem képesek kitölteni. A kitöltendő nyomtatványok ellátásokra (nyugdíj, GYES, GYED, családi pótlék, anyasági segély, ingyenes TB ellátás, közgyógyellátás, szakértői bizottsági), bírósági és rendőrségi kérelmek, valamint segélyekre (több ingyenes temetési, önkormányzati pénzbeli támogatásra) irányultak. Megnőtt a munkaügyi központtal való telefonon történő jelentkezések száma, az önéletrajz írások száma, az állást és albérléseket keresők száma, valamint nagymértékű volt a Covid oltásra regisztráltak száma.

Külön említést érdemel a pályázatunkon belül megvalósított környezet-egészségügyi kérdéskör. E tevékenységünk jelentette a klienseink háztartásában keletkező kommunális hulladék elszállítása érdekében a teljes ügyintézés lebonyolítását a hulladéktárolók kiosztásáig. A családsegítők a szerződéseket kitöltötték, az ügyfeleket bekísérték a Művelődési Házba csütörtökönként a DTKH-hoz, aláírás után ingyen szeméttároló edényt biztosítottak a lakosok részére a pályázatnak köszönhetően.

Az információnyújtás (124 alkalom) nagy része a Covid járvánnyal volt összefüggésben, sokszor az információ hiánya, vagy félreértelmezése okozott problémát. Az emberek nem értették, nem érezték igazán, és nem vették komolyan, milyen járvánnyal állnak szemben, mindaddig, amíg meg nem tapasztalták. A Szolgálat mindenkinek türelemmel elmagyarázta, mi is az a Covid-járvány, hol lehet erről információt szerezni hitelesen: Házi orvosánál, az Interneten, a kormányzati portálokon. Mivel a prevenció a legfontosabb védekező eszköz, az oltások fontosságát hirdette. További részét képezte a különböző hivatalok, egészségügyi szolgáltatók, hatóságok elérhetőségének - telefonszámról - történő tájékoztatás, ügyintéző keresése, oltásra regisztrálás.

Nem felügyelt kapcsolattartásban két család volt érintett Lajosmizsén, ahol minden alkalommal biztosítottuk a családok részére a megfelelő, rendezett körülményeket, a járványügyi helyzetre tekintettel elkülönített helyiségekben, a megfelelő fertőtlenítési eljárások mellett.

Környezettanulmány készítését hatósági felkérésre folyamatosan végez Szolgálatunk. Mind a 7 esetben 8 napon belül elkészültek a tanulmányok. További környezettanulmányokat a Szolgálat minden jelzés után készít, amennyiben erre szükség van, valamint újonnan felvett családok esetén is kötelező a környezettanulmányi adatlap kitöltése. Összesen 33 alkalommal készítette a Szolgálat környezettanulmányt.

Krízishelyzet 10 alkalommal fordult elő, ezeket sikeresen kezelte a Szolgálat. Egy esetben kiskorú, ADHD státuszú, iskolás gyermek droproblémája miatt kellett azonnali megoldást találni, mivel a gyermek a családban és az iskolában is szélsőségesen viselkedett, magatartása önmagára és másokra, családjára, testvéreire is veszélyt jelentett. A gyermeket korábban 2020. decembertől 2021. februárig a családsegítőnek sikerült Szatymazon Rehabilitációs Központban elhelyezni, ahol a 3 hónapot sikeresen benntöltötte, és otthonába kerülhetett. A nyári szünidő alatt a gyermek visszakerült a régi környezetbe, visszaesett, újra szerhasználó lett, magatartásával újra veszélyeztette a családját és a saját életét. A családsegítője 2021.08.01. napjával a Budapesti Emberbarát Rehabilitációs Központban elhelyezéshez segítette a kiskorú gyermeket, aki jelenleg is ott tartózkodik. A nevelőkkel a gyermek együttműködő. A szülők két hetente látogatják őt. A családsegítő minden héten telefonon tartja a kapcsolatot a gyermekkel. A szülőket a RÉV Szenvedélybeteg Szolgálathoz irányította, hogy fel tudják dolgozni a gyermekük ideiglenes elvesztését, és a rendkívüli helyzetet, ami a szülőktől következetes nevelési módszert kívánt.

Egy másik esetben kiskorú, gyermekét egyedül nevelő 17 éves anya családba fogadó szüleitől ismeretlen helyre szökött, gyermekét hátra hagyta. Az anya körözés alatt állt, végül gyermekével együtt nevelőszülőkhöz került.

A 2021. márciusi ünnepek előtti napon 2 szülő és 5 gyermek Lajosmizsére költözött, ahol kiderült, hogy az egész családnál kimutatták a Covid-vírust. Családi támogatás hiányában a családsegítő feladat volt a krízishelyzet kezelése. Az önkormányzattól 20.000 forint azonnali települési támogatást intézett, bevásárolt a családnak, és a megfelelő óvintézkedések mellett kesztyűben, maszkban, védőruhában, telefonon történt egyeztetés után, a kapuba belülré beakasztva a csomagokat/meleg ételt elhárította a krízisveszélyt, a család nem nélkülözött. A családnak Intézményünk ásványvizet és tisztasági csomagot biztosított, melyben fertőtlenítő szerek is helyet kaptak.

További eset volt, amikor az egyébként várandós anyát kiskorú gyermekével a szülei egyik napról a másikra kitétték az utcára, és azonnali megoldást kellett keresni a problémára. A családsegítő az Érdi

Családok Átmeneti Otthonában helyet talált, fuvart szervezett, melyben az önkormányzat nyújtott segítséget, és elkísérte az otthonba az anyát és gyermekét.

Az többi eset többségében a szülő magatartása okozta a gyermek krízishelyzetét a szenvedélybetegségével (alkohol, drog), a párkapcsolati problémájával, a gyermek bántalmazásával és elhanyagolásával, melyet sikerült megszüntetni.

10 esetben tett a Szolgálat javaslatot ideiglenes hatályú elhelyezésre, ez 11 gyermeket érintett.

Konfliktuskezelésre általában a szülők elválása során volt szükség, hogy a gyermekek minél kevesebb lelki, akár fizikai sérülést szenvedjenek el. Tavaly 4 esetben fordult ez elő, ahol a gyermekeket eszközül használták fel a szülők válásnál, illetve nem voltak tekintettel a gyermekeik sérülésére. A gyermekeknek sérül a biztonságérzetük, az emberekbe, szülőkbe vetett bizalmuk. Sajnos ezek a gyermekkorban elszenvedett, láthatatlan sérülések a későbbiekben nagy kárt tudnak okozni: felnőttkorban párkapcsolati, kötődési zavarokat okozhat, és a szülők negatív viselkedési modellje, mintázata is megjelenhet később a saját családjukban. Párterápiát, pszichológusi segítséget ajánlottunk a szülők és a gyermekek részére.

Szolgálatunk az év folyamán 16 alkalommal tartott a Család- és Gyermejjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadója és az esetmenedzserek részvételével esetkonferenciát. Az esetkonferenciákon az érintett családok és a meghívott szakemberek működtek közre, ezáltal mindenki számára megfelelő, problémához illeszkedő megoldások születhettek.

Rendszeresek voltak a Központ esetmenedzsereivel az esetmegbeszélések.

Kiemelkedően magas számban és színvonalon valósult meg az adományok gyűjtése és kiosztása, az előző év 501%-át teljesítette a Szolgálat a 2021. évben, ezzel jelentősen segítve a rászorulókat, különösen a téli és karácsonyi ünnepi időszak alatt.

A 2016-2021. évi adatok áttekintése során megállapítható, hogy az egyes szolgáltatások iránti igény évről évre változik, mely tevékenységi forma felé mutatkozik nagyobb szükséglet. A 2021. évi tevékenység-számokra – a vártakhoz hasonlóan – is hatást gyakorolt a fennálló vírushelyzet, azonban az új módszerek és a kialakult gyakorlat egyre gördülékenyebbé vált.

Szolgáltatási tevékenység adatai (alkalom) 2021. december 31.

Tevékenység	Tevékenység száma
Családlátogatás	417+9=426
Segítő beszélgetés	215+9=224
Segítségnyújtás ügyintézésben	163+2=165
Információnyújtás	120+4=124
Adományközvetítés	908
Esetkonferencia	16+0=16
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	55
Közreműködés kapcsolattartásban	2+0=2
Környezettanulmány	33
Kríziskezelés	10+0=10
Konfliktuskezelés	0+4=4
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - pénzbeli	15+0=15
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	12+0=12
Szakmaközi megbeszélés	6
Összesen	2000

Forrás: 2021. évi KSH adatszolgáltatás módszertana és a Szolgálat nyilvántartása alapján, 2021. december 31-i jelentési időpontra, Lajosmizse és Felsőlajos települések együtt

3.3. Együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Központtal

A Központ munkatársaival rendszeres a telefonon keresztüli kommunikáció, továbbá heti szinten 1-2 alkalommal a személyes kapcsolattartás esetmegbeszélések, esetkonferenciák, gyámhivatali tárgyalások alkalmával.

Szolgálatunk az év folyamán **16 alkalommal** tartott a Központ jelzőrendszeri tanácsadója és az esetenedzserek részvételével **esetkonferenciát**. Az esetkonferenciákon az érintett családok és a meghívott szakemberek lehetőségükhöz mérten megjelennek, ezáltal mindenki számára megfelelő, problémához illeszkedő megoldások szülehetnek.

Rendszeresek voltak a Központ esetenedzsereivel lebonyolított **közös családlátogatások, folyamatosan megtörtént a kölcsönös tájékoztatás a gondozási folyamat kapcsán.**

2021-ben **5 alkalommal került sor közös családlátogatásra**, melyek a családlátogatás elnevezésű nyomtatványokon az adott család anyagában szerepeltek.

3.4. Szünidei gyermekétkeztetésben való részvétel

Intézményünk a tavalyi évben sem vett részt a Gyvt. 21. § (1) g) pontja szerinti szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában a továbbra is fennálló járványhelyzet miatt. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai – a kiskorú gyermekek ellátása érdekében – munkájuk során rendszeresen felhívják ügyfeleink figyelmét az étkezés igénybevételének lehetőségére, ügyintézés keretében pedig segítettük az igénylést.

3.5. Nyári gyermektáborok

A Gyvt. értelmében az Intézmény feladata a szabadidős programok szervezése. A nyári hónapokban, 2021. évben is 2 turnusban, turnusonként 5 nap időtartamban valósulhatott meg a táboroztatás. A tábor vezetője Faragó Gyula volt, aki pedagógusként, edzőként nagy gyakorlattal rendelkezik a táborvezetésben. Hatékony módszereivel, motiváló erejével, gyermekközpontú hozzáállásával pedig sikeresen formálta a résztvevő gyermekeket.

Munkáját az Intézmény és a Szolgálat munkatársai támogatták. A tábor megszervezésében, lebonyolításában részt vett 1 fő főiskolai hallgató is diákmunkában.

A tábor 2021-ben június 28. – július 02. (1. hét) és június 05. – július 09. (2. hét) közötti időszakban került megrendezésre. Az 1. héten 20 fő, főleg alsótagozatos gyermekek vettek részt a programokban, míg a 2. héten 22 fő, felsőtagozatos gyermekek érkeztek. A 42 gyermekből 20 gyermek együttműködési megállapodás alapján Szolgálatunk gondozásában volt.

A programok alapját a sport adta, ennek az egészségre gyakorolt kedvező hatása mellett kiemelendő a közösségi tevékenységhez szükséges készségek fejlesztése, szocializáció támogatása. A délelőtti sportprogramoknak az elmúlt évekhez hasonlóan a *Lázár Bence Lajosmizsei Labdarúgó Sportcentrum* adott otthont.

Az előző évben nagy sikert arató programok a 2021. évben sem maradhattak el: a programok között szerepelt a MagánZoo (Felsőlajos) látogatása (1. nap délután), a Dechy Lovasfarmon való lovaglás (2. nap délután), valamint a Liza Aqua & Conference Hotel nyílt medencéiben történő fürdőzés (3. nap délután). Szerda délutáni program máshogy alakult a két turnus során. Az első héten a 4. nap délutánján a kisebb gyermekek a helyi Művelődési házban csillogtathatták meg kézműves tehetségüket. Kreativitásukért cserébe a napi program zárását követően a gyerekek hazavihették a délután folyamán használt rajzeszközöket, könyveket és játékokat. A nagyobb gyerekek számára, a 2. héten Szolgálatunk üzemlátogatást szervezett a felsőlajosi Márka Üdítőgyártó Kft.-hez, ahova a

csoport busszal jutott el. A mozgalmas és élményekben gazdag hetet pedig a táborzárás koronázta meg, amikor is a részvevő gyermekek megkaphatták szorgalmukért, kitartásukért, fegyelmezettségükért a jól megérdemelt érmeiket, pozitívan és nevelő attitűddel értékelve egész hetes munkájukat.

3.6. Családsegítés egyedülállóknál

Egyedülállóként gondozott, ún. „családsegítő” ügyfelünk a tavalyi évben 11 fő volt. A vezető probléma az anyagi források hiánya volt, sokszor a munkahely elvesztése miatt. Ezt követte az egészségügyi és lakhatási probléma, szenvedélybetegségek, amelyekre igyekeztünk megoldást találni. Albérletet kerestünk, orvosi kivizsgálásokra, szolgáltatókhoz időpontokat szerveztünk, önéletrajokat írtunk, munkát kerestünk az ügyfeleknek, adományokat, segélyeket közvetítettünk, erőforrásokat kutattunk, melyekből eredmények születtek. Az ügyfeleknek a RÉV Szendélybetegsegítő Szolgálat és a Magyar Máltai Szeretet Szolgálat segítségét is felajánlottuk.

1 fő krízishelyzetben lévő idős ügyfél esetében szociális bérlakást biztosítottunk, berendeztük az otthonát adományokból, valamint ellátásáról is gondoskodtunk. Időotthoni elhelyezését, gondnokság alá helyezését indítottuk, melyből a kizáró gondnokság alá helyezése már megvalósult.

3.7. Látens hajléktalanság kezelése

A 2021-es évben is megjelent a hajléktalanság Lajosmizsén, melyet a Magyar Máltai Szeretet Szolgálat munkatársaival sikerült megoldani: 3 fő esetében hajléktalan szállóra sikerült eljuttatni a rászorulókat. Ez az érték növekvő tendenciát mutat a 2020-as (2 fő) érték mellett. Szomorú tény azonban, hogy a 3 főből 2 visszatért Lajosmizsére, a megfeszített összmunka ellenére, mivel a bentlakás önkéntességhez van kötve. Ezek az emberek képtelenek voltak szabályok között, több emberrel együtt élni. A probléma továbbra is fennáll.

3.8. Önkormányzati tűzifa-támogatásban való részvétel (folyamatos)

A települési önkormányzat által nyújtott tűzifa-támogatás igénybevételéhez, az ügyintézésben a Szolgálat munkatársai készségesen segítséget nyújtottak a kérelmek megírásában.

3.9. Szociális bérlakásokban élők támogatása

Lajosmizse, Telepi u.35/A szám alatti felújított szociális bérlakásokban élők életét folyamatosan figyelemmel kíséri Szolgálatunk. Ebben 3 egyedülálló személy, és 3 család érintett. Az önkormányzattal együttműködve családlátogatásokat végzünk, ügyintézésekben nyújtunk számukra az előző évekhez hasonlóan segítséget, adományokat közvetítünk. Célunk egy tiszta, rendezett környezet és egy egymásért felelősséget vállaló közösség kialakítása.

3.10. Iskolakezdési támogatás

2021. 09. 02. napján a Lajosmizséért Közalapítvány az alapító okiratában meghatározott közhasznú céllal pályázati felhívást intézett a magasabb szintű iskolai képzés elősegítésére. Lajosmizsei lakcímmel rendelkező iskolás gyermekek részére ajánlották fel a támogatást. A gyermekek kiválasztását a Család- és Gyermejjóléti Szolgálatra bízták, így 11 rászoruló család 20 gyermeke, 13.000 Ft/fő iskolakezdési támogatásban részesülhetett, melynek szervezését, lebonyolítását és elszámolását a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat munkatársai végezték el.

3.11. A GYVR rendszer bevezetése

Az országos gyermekvédelmi rendszer 2021. 07. 01-i bevezetése megnehezítette a családsegítők munkáját. A bevezetése előtt komoly szakmai munkát követelt az adatok ellenőrzése. A rendszer nagyon alapos, minden esetben a jelzéstől kezdve a gondozási folyamatot rögzíteni kell benne, ami a jelzés kapcsán sokkal több időt és munkát igényel részünkről, mint az eddigiek. A családsegítőnek az ASP rendszerrel együtt ebben a rendszerben is párhuzamos rögzítést kell végeznie. Munkánkat a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997 (XII.17) Korm.rendelet 18.§-a írja elő.

3.12. Gyermekkarácsony és a „Helyben a helyiekért” - adománygyűjtési akció

A Covid-járvány miatt megnőtt az anyagi és a családon belüli megbetegedések, halálesetek miatt érzelmi nehézségekkel is küzdő beteg, egyedülálló, vagy családos rászorulóknak száma. Az Intézményünk a felmerülő társadalmi problémára reagálva az eddigi hagyományokkal ellentétben javaslatot kért az intézményektől, magánszemélyektől, hogy mely személy, vagy család az, akit bár nem gondozunk, de rászorulóknak minősül.

A járványhelyzettel kapcsolatos korlátozások továbbra sem tudta az Intézmény megrendezni a hagyományos Luca-napi gyermekkarácsonyi ünnepségét. A rászoruló családok azonban nem maradtak „ajándék” nélkül. Az Intézmény munkatársai két hónapon keresztül folyamatosan gyűjtötték az adományokat, az év végén rendszeresen jelen voltak a helyi Spar bevásárlóközpontban, ahol élelmiszereket gyűjtöttek a rászorulóknak, melyekből névre szóló karácsonyi csomagokat készítettek, majd azokat személyesen vitték el a családokhoz, egyénekhez.

A csomagok nemcsak a gyermekek számára jelentettek örömteli pillanatokat, nemcsak játékokat, könyveket és édességeket tartalmaztak, hanem a családok számára alapvető és fontos élelmiszereket is. Ezáltal bővült az ajándékozásban részt vevő ellátottak köre, amely év végére közel 1000 főt számlált.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szervezése és irányítása alatt 1 új kezdeményezés, hagyomány született Lajosmizsén, amelynek megvalósításában, lebonyolításában minden intézményi dolgozó részt vett. Kezdeményezésünket látva a magánszemélyek adakozási kedve is megnőtt, egyre érkeztek az adományok, az ünnepek elmúltával is.

*

4. TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 pályázati program zárása

Intézményünk konzorciumi partneri minőségében vett részt a TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 projektben. A projekt tevékenységei 2017. decembertől 2021. március végéig, 40 hónapon át valósultak meg. Intézményünk 7 témakörben, 59 fő szakmai közreműködővel, a lakosságból 1230 személyt elérve, 466 eseményt és rendezvényt valósított meg a településen, összesen 60 millió forint uniós támogatás felhasználásával.

A program célcsoportja a család-és gyermekjóléti szolgáltatás szempontjából is hangsúlyos szegregációs területen élő lakosság volt. A program tevékenységei hatékonyan támogatták a család-és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai céljait, segítették annak tevékenységeit a problémák kezelésében és megelőzésében is.

Ez az Intézmény és a Szolgálat részéről is hatalmas erőfeszítést igényelt. A projekt 2021. márciusában sikeresen zárult. 2021-ben kiadásra került a projekt **„Ha egy jobb világot akarunk, magunknak kell felépítenünk.”** című zárókiadványa.

A zárókiadványban és a 2021. évi éves szakmai konferencia keretében a projektről és a zárásról már értekezünk, ezen felül a tavalyi évi beszámolóban részletesen beszámoltunk, ezért ennek újbóli ismertetésétől eltekintünk.

*

5. Tapasztalatok

5.1. A veszélyeztetettség és szociális problémák általános tényezői

A gyermekek veszélyeztetettségének kialakulása során szinte minden esetben **összetett okrendszerrel találkozunk**, amelyben általában megjelenik egy-egy kiemelhető veszélyeztető tényező, ugyanakkor számos más oki tényező kell ahhoz, hogy tényleges veszélyeztető helyzet alakuljon ki. A 2021. évben a veszélyeztető tényezők alapvetően nem változtak, a hangsúlyokban tapasztaltunk eltolódásokat.

Demográfiai típusú veszélyeztető tényezők: az emberi életútban két kritikus időszak van, amely a szociális problémáknak való kitettség jelentős kockázatával jár: **a gyermekkor és az időskor**. A helyi tapasztalatok ezzel összhangban állnak, az év során jelzésben érintett személyek döntő többsége 18 évnél fiatalabb: a beérkezett 179 jelzésből 158 jelzés vonatkozott 18 év alattiakra. A nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések részben a várandóssághoz, részben pedig az időskorhoz kapcsolódnak, e korcsoportban az egyedüllét, a demencia, az önellátó képesség elvesztése jelent problémát. Nehézséget jelent, hogy az idősek körében sokszor a problémák belátása korlátozott, így a segítségnyújtást olykor nem fogadják el.

A veszélyeztetett személyek, családok esetében sok esetben megjelenik az anyagi erőforrások elégtelensége, a magas inaktivitás és alacsony foglalkoztatottság a szülők körében, ebből fakadóan jellemző a munkajövedelmek hiánya, a szociális ellátásokra utaltság magas foka. A járványhelyzet során tapasztaljuk, hogy sok család foglalkoztatási helyzete romlott vagy vált bizonytalaná. Időseknél az alacsony nyugdíjjövedelem jelent kockázatot, különösen azon esetekben, ahol az időseknek nem volt kellő jogosultsági ideje vagy a háztartás gazdálkodásában az elhunyt házastárs nyugdíja volt a fő bevételi forrás.

A szociálisan hátrányos helyzetű lakosság a foglalkoztatás szempontjából gyakran kiszolgáltatott és sérülékeny. A napi bejelentésre épülő foglalkoztatás bizonytalan élethelyzetet eredményez, sokszor csak az időnyjellegű foglalkozás időtartama alatt rendelkezik a család megfelelő jövedelemmel.

A helyzetet rontja, hogy a családoknál rögzült, transzgenerációs **mintázatok** jöttek és jönnek létre, mely a társadalmi integrációs folyamatokat gátolja. Ez a jelenség a köznevelési intézményekben is probléma, hiszen a rendszeres iskolába járás, a tanulmányok befejezése, a szakmaszerzés tekintetében ez szintén problémát jelent. Több esetben tapasztaltuk, hogy a rövid távon megszerzhető jövedelemmel szemben a tanulás, az iskolai aktivitás, a szakmaszerzés nem jelent motivációt, annak hosszú távú hozadékait a családok nem képesek felmérni. Ennek következménye az alacsony iskolai végzettség, mely a munkaerő-piacon és a társadalmi részvételben is jelentős hátrányt jelent. Ennek a mintázatnak az átalakítása a szociális szakma jelenlegi ismeretei szerint csak generációs távlatokban gondolkodó, intenzív, családok életében stabil pontként jelen lévő szociális segítségnyújtással lehetséges.

A **korai iskolaelhagyás** mellett fontos tényező, hogy a mai korban elengedhetetlen a folyamatos tanulás, ugyanis a korábban megszerzett ismeretek rugalmas alkalmazása, fejlesztése és bővítése a társadalmi részvételhez elengedhetetlenek. Ez a szociálisan hátrányos helyzetű családoknál szintén probléma, az ismeretek bővítésének hiánya pedig rögzíti az alacsony munkaerő-piaci státuszt, ami a jövedelemszerző képességet is minimalizálja.

A **járványhelyzet** kapcsán továbbra is látható, hogy a gyermekek tanulása is problémás. A családi háttér a hátrányos helyzetű családokban nem képes megfelelő támogatást nyújtani, a digitális eszközök hiánya mellett az alapvető tanulási kompetenciák és a digitális eszközök megfelelő használatának elsajátítása is hiányzik. A családok jelentős részénél van már valamilyen okoseszköz (pl. telefon), de a használat jellege teljesen eltér a digitális oktatás igényeitől, ez pedig jelentősen megnehezíti a tanulási feladatok végrehajtását. Az otthoni oktatáshoz szükséges feltételek sok helyen hiányoznak. A Család- és Gyermekekléti Szolgálat és az oktatási intézmények lehetőségükhöz mérten igyekeztek az otthoni oktatás megvalósulását, sikerességét elősegíteni.

Mivel a hátrányos családok jelentős része bizonytalan foglalkoztatási helyzetű, az otthoni gyermekfelügyelet egyértelműen rontja a család megélhetési esélyeit, sokan nem jogosultak semmilyen álláskeresési juttatásra.

Nem ismert azon gyermekek száma, akiknél a digitális eszköz, illetve az Internethez való hozzáférés hiánya akadályt jelentett a tanulásban. A rászoruló gyermekhez a tananyag fénymásolt formában is eljuthatott.

Hasznos segítség lett volna, ha a gyermekek számára rendelkezésre áll olyan tanulópont az iskolában, ahol legalább időszakosan, kiscsoportos vagy egyéni formában, a védekezési szabályok betartása mellett, pedagógus támogatásával tanulhattak volna.

A **szociális ellátásokhoz való hozzáférésben** problémát jelent az ügyintézésben való járatlanság, az információ-hiány, a szükséges benyújtandó dokumentumok hiánya, ezekben az esetekben a munkatársak komoly erőforrásokat igénylő előkészítő tevékenységet folytatnak, mely a tájékoztatástól a hiányzó dokumentumok beszerzésén keresztül a beadványok elkészítésében való aktív segítségnyújtásig terjed. Jelen van az **analfabetizmus**, illetve még ennél is bővebb körben a **funkcionális analfabetizmus** is. Az ügyintézésekkel kapcsolatban belátható időn belül problémaforrás lesz a digitális kompetenciák hiánya, a járványhelyzet is felgyorsította azokat a folyamatokat, melyek az elektronikus ügyintézés szerepét jelentősen növelik.

A rossz szociális helyzethez kapcsolódnak a különböző **életviteli problémák**. A pénzkezelési ismeretek hiánya a megszerzett jövedelmek esetén rossz hatékonyságú felhasználással rontja tovább a helyzetet. A megkapott ellátások a korábbi időszakok hiányainak fedezetére szolgálnak, így az adott hónapra ismételten hiánnyal indul a család. Találkoztunk azokkal a jelenségekkel is, amikor a kiadott javakat egymástól eltulajdonítják, egyesek eladják. A **jövedelmi szegénységhez** gyakran társul a **pénzkezelési ismeretek, készségek hiánya**: a megszerzett jövedelmek esetén rossz hatékonyságú felhasználással rontja tovább a helyzetet. A rövid távú túlélési stratégiákból következő életvitel nem egyeztethető össze a mai társadalomban való eredményes működéshez szükséges, legalább több éves távlatban gondolkodást feltételező viselkedéskultúrával.

A **kortárs csoportok hatása** különösen a felsőtagozatos - középiskolás korosztályban magas, a nem megfelelő környezet számos veszélyeztető helyzetet (lemorzsolódás, korai várandósság, szerhasználat, bűnelkövetés vagy áldozattá válás) eredményezhet. A rossz kapcsolati hálózat a kutatások alapján erőteljesen korlátozza a felfelé irányuló társadalmi mobilitást, gátolja a „kitörést” még azokban az esetekben is, amikor az egyén akaratlagosan tesz az előre jutásért. Ebben a közegben fontos az integrált szemléletformáló programok megvalósítása.

Sok családban jellemzőek a **szenvedélybetegségek**, egészen fiatal korban megjelenik a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a gyógyszerfüggőség, illetve nagymértékben terjed az egyéb pszichoaktív szerek használata. Ez utóbbi esetében a kínálat szakemberek számára is nehezen követhetően változik, az olcsó, de rendkívül egészségkárosító szerek elsősorban a szegényebb társadalmi csoportok között nyertek teret. Ezek beszerzése elsőbbséget élvez, mindennel szemben, ezt sokszor a gyermekek ellátása szenvedni meg, a fiatalok fogyasztók esetében a tanulmányok elhanyagolása, a bűnelkövetővé, vagy áldozattá válás mind jelentős kockázattal van jelen. A pszichoaktív szereket sok

esetben legálisan beszerezhető összetevőkből készítik el, így a rendőrség hatékony beavatkozása nem lehetséges, más hatósági intézkedés is csak közvetetten tud a problémára reagálni.

A **szocializáció zavarai** sokszor generációkon átívelnek, ezek a problémák alapvetően a családi működést károsítják, a gyermeknevelés eredményességét rontják, magas a családon belüli konfliktusok száma, amely sokszor bántalmazásba fordul át. A bántalmazott személy védelme különösen nehéz, ha kapcsolati függőség áll fenn, hiszen a bántalmazást követően maga a bántalmazott tér vissza a kapcsolatba, és a védelme érdekében tett intézkedésekben sem együttműködő.

A jövedelmi szegénységhez kapcsolódik a **lakhatási szegénység** jelensége. Az ingatlanpiaci helyzet néhány év alatt rendkívüli módon emelte a településen is az árakat, az alacsony jövedelmű családok számára elérhetetlenné teszi az elfogadható minőségű lakhatást. A saját ingatlanok karbantartása, fejlesztése szintén nehézségekbe ütközik, az önerőből elvégzett tevékenységek sokszor a bentlakókra is veszélyt jelentenek. A hátrányos helyzetű családok számára az állami támogatási programok nehezen elérhető, azoknak ugyanis feltétele a stabil foglalkoztatás.

A hátrányos helyzetű csoportoknál emiatt nagy arányban van jelen a szívdességi lakáshasználat, ami rendkívül instabil helyzetet jelent a családnak, de a bérelt ingatlanokban sem jobb érdemben a helyzet. A megfizethető árszinten csak a komfort nélküli, alacsony komfortfokozatú, leromlott állapotú ingatlanok maradtak, illetve az érintettek csak a tanyavilág mélyén tudnak letelepedni, ahol a közszolgáltatások elérése nehézkes, a szociális ellátórendszer is csak alacsony hatósággal képes nyomon követni a történéseket.

A **kiskorúak helytelen magatartása, inaktivitása sok esetben a szülő kontrollnélküliségből fakad.** Sajnálatos módon jelentős mértékben tapasztalható a szülői érdektelenség, vagy annak probléma megbeszélése során az ellenséges megnyilvánulás. Megbeszéléseken, esetkonferenciákon késve vagy egyáltalán nem jelent meg az érintett szülő. Előfordult, hogy valótlan dolgokat állított a szülő, támadólag lépett fel a családsegítővel szemben, szóban becsmérelte, tettelegességgel fenyegette. Nem ismerte el a megjelentek hatáskörét, nem fogadta el a hozott döntéseket. Több alkalommal is, több család esetében is feljelentéssel fenyegetőztek, jogaikra hivatkozva. Telefonos hangfelvételeket rögzítettek a személyes találkozások során, melyhez nem járultunk hozzá, és ezt az esetkonferenciákon is folytatni szerették volna, de az esetkonferencia levezetője ezt megtiltotta, a telefonokat ki kellett kapcsolni, melyet az esetkonferencia jegyzőkönyvben is rögzített, hogy a felvételhez senki nem járult hozzá.

Összefoglalva a jelzőrendszeri tagok által is megjelölt, s a Szolgálatunk munkatapasztalata alapján is azonosítható, veszélyeztetettséget előidéző okokat, körülményeket a gondozásban lévő ügyfelek esetében a legfontosabbak:

- **anyagi problémák** (alacsony foglalkoztatottság, tartós (rögzült) inaktivitás, alacsony szintű munkajövedelem, szociális ellátásokhoz való alacsony hozzáférés);
- **szülők alacsony iskolázottsága** (8 általános vagy annál kevesebb befejezett iskolai osztály);
- **rossz lakhatási körülmények** (minimális komfortfokozat, lakhatás minimális feltételeinek hiánya, leromlott állag, gettósodott városrészek, rendezetlen lakhatási viszonyok, hulladékfelhalmozás);
- **életviteli problémák** (szenvedélybetegségek: cigaretta, alkohol, szerhasználat, kábítószerterjesztés, több esetben várandós állapotban kábítószerfüggőség, megszerzés érdekében vagyon elleni bűncselekmények, egyéb devianciák, generációkon átívelő szocializációs zavarok hiánya, értékek devalválódása)
- **családi problémák** (párkapcsolati problémák, gyakori konfliktusok, kapcsolati erőszak, kiemelendő a fiatalkorúak korán létesített életvitelszerű együttélése, korai gyermekvállalás, várandós kiskorúak és helyzetük, szülők közötti konfliktus, családon belüli erőszak, veszekedés a gyermekek jelenlétében);

- **egészségügyi problémák** (diagnosztizálatlan és kezeletlen krónikus megbetegedések, szenvedélybetegségekből fakadó egészségkárosodások, mentálhigiénés és pszichiátriai problémák, rendezetlen társadalombiztosítási jogviszonyból fakadó hátrányok, elhanyagolásból fakadó egészségkárosodások, egészségügyi veszélyeztetés: orvosi terápia mellőzése, nem megfelelő betartása, egészségügyi állapotból eredő problémák);
- **magatartási problémák;**
- **személyi higiénia hiánya, tetvesség, nem évszaknak megfelelő ruházat;**
- **oktatással kapcsolatos problémák** (igazolatlan hiányzások, tanulási zavar, tanulók inaktív tevékenysége, házi feladat, felszerelés hiányosságai, tankötelezettség elmulasztása, évismétlés, társadalomba való beilleszkedés nehézsége, lemorzsolódás);
- **nem megfelelő szülői magatartás** (szülői együttműködés hiánya, következtelen nevelés, fizikai és érzelmi elhanyagolás, bántalmazás, szülői felügyelet hiánya, szülői érdektelenség, szülői alkalmatlanság);
- **kiskorúak bűncselekményben való érintettsége, főként elkövetői minőségben** (lopás, rablás, garázdaság, rongálás, engedély nélküli vezetés, kábítószer-birtoklás);
- **egyéb társadalmi problémák** (digitális eszközök túlzott használata, romló közmorál, hedonizmus, reklámok negatív hatása, későn érkező szankciók, törvényi szigor hiánya).

A településen jelentős lakosság számú szegregátum és egy kiterjedt szegregációval veszélyeztetett terület található. A helyi adatok alapján a szegregált terület lakossága az elmúlt egy évtizedben közel megduplázódott, miközben a település összlakosságának a száma gyakorlatilag stagnál. Ez alapján a szociális nehézségekkel küzdő lakosság száma és aránya is emelkedőnek mondható. A szociális problémák kihatnak a gyermekekre is, a családi problémákat sok esetben a gyermekekre vonatkozó jelzéseken keresztül észleli az ellátórendszer. A hatékony beavatkozás nagy erőforrásokat igényel, a gondozási folyamat akár évekig is eltarthat.

Tapasztalataink szerint a hatósági intézkedésben érintett személyek számánál kis arányú az intézkedés megszüntetését eredményező javulás. A védelemben vétel sok esetben tartós, jó esetben bár a veszélyeztető helyzet megszűnik, a család az alapellátás keretében gondozható tovább. Ezt azonban sokszor újbóli védelemben vétel követi. A Szolgálatunk gondozásából való kikerülés sokszor csak a család elköltözésével vagy a nagykorúság elérésével (illetve a tankötelezettség lejártával) történik meg.

*

6. Pénzügyi-gazdasági adatok

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény alapján 4 256 200 forint/számított létszám/év fajlagos finanszírozást biztosít a család- és gyermekjóléti szolgálatoknak. Ez alapján a Család- és gyermekjóléti szolgálat bevétele 2021. évben 11 066 120 Ft volt. A szakmai dolgozók után szociális ágazati összevont pótlék volt igényelhető. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe, térítési díjbevétele a szolgálatnak nincs.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vonatkozásában az összes kiadás 32 656 847 Ft, kiadásainak döntő többségét (83,3%-át) a személyi jellegű kiadások tették ki. A személyi kiadások tekintetében a garantált bérminimum összegének 8%-os emelkedése 2021-ben is meghatározó.

A szociális hozzájárulási adó követte a 2020. évi (2%-kal) csökkentett változásokat. Ez a teljes 2021. évben kis mértékben csökkentette a személyi kiadásokat is. Az illetmények és járulékaik összesen 27 214 846 Ft-ot, a dologi kiadások 4 887 044 Ft-ot, a beruházások 554 957 Ft-ot tettek ki.

*

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok és feladatok meghatározása

7.1. Koronavírus helyzettel kapcsolatos célok, feladatok

A járvány fennállása miatt továbbra is gondot jelent, hogy sok család nehezebb élethelyzetbe került: részben a munkahelyük elvesztése, vagy éppen a gyermekük napi felügyeletének megoldása miatt. A közszolgáltatók és a családok közötti kapcsolat, a személyes kapcsolattartás továbbra sem közelítette meg a járvány előtti szintet, így továbbra is számolni kell a veszélyeztető élethelyzetek látens jelenlétével.

A vártaknak megfelelően a járványhelyzet a 2021. évben is fontos szerepet játszott a veszélyeztetettség észlelésében, így továbbra is elengedhetetlen a jelzőrendszeri tagok közötti intenzív párbeszéd és tapasztalatcsere a veszélyeztető élethelyzetek minél hatékonyabb felderítése érdekében.

7.2. Jelzőrendszerrel kapcsolatos feladatok

A Szolgálat jövőjére vonatkozóan elengedhetetlen a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, a közös munka további finomítása, kompetenciák és stratégiák egyeztetése. A jelzőrendszeri munka esetében törekszünk a preventív kockázat-felderítést a szakmai munka fókuszába helyezni, amennyire a jelzőrendszeri munka jogi és szakmai keretei ezt lehetővé teszik. A korai szakaszban feltárt veszélyeztető tényezők kezelése potenciálisan a későbbi, komolyabb beavatkozást igénylő problémák kialakulásának kockázatát csökkenti. Törekszünk a veszélyeztető tényezők mögötti összefüggések mélyebb megértésére, ez ugyanis a választ és a prevenciós munkát is segíti.

A jelzőrendszeri szakmaközi megbeszéléseken törekszünk hasznos elméleti és gyakorlati ismereteket átadó előadók meghívására, az aktuális problémák szerint meghatározott tematika mentén. A jelzőrendszeri adatok alapján folytatjuk a szociális problémákra fókuszáló helyi stratégia-alkotási és megvalósítási folyamatot.

A szakemberek alacsony létszáma és leterheltsége is nehézségek elé állítja a szakmai működést.

A jelzőrendszeri működés hatékonyságának növelésére az intézmény részéről a 2022. évben az alábbi intézkedéseket tervezzük:

- jogszabályok és szakmai szabályozók változásainak nyomon követése, alkalmazása;
- a veszélyeztetettséggel kapcsolatos jelzések szakmai szabályzóknak megfelelő kezelése;
- szoros együttműködés a Kecskemét Járási Család - és Gyermekjóléti Központtal;
- a járványhelyzet miatt a szakmai szervezetek, jelzőrendszeri tagok közötti beszűkült kapcsolat erősítése, munkájuk újból történő megismertetése;
- szorosabb kapcsolatépítés iskolapszichológussal, Pedagógiai Szakszolgálattal;
- jelzőrendszeri együttműködés elősegítése a szakmaközi megbeszéléseken;
- információ-és tudásmegosztás hatékonyabb munkavégzés érdekében: a 2021. évi jelzőrendszeri beszámolókból 1-1 nagyobb problémás esetkörhöz kapcsolódóan jelzőrendszeri tagok, vendégelőadók, szervezetek meghívása az Intézménybe, a szakmaközi megbeszélések során ismertető előadások tartása;
- szülői munkaközösségek bevonása a szakmaközi megbeszélések előadásaival összefüggésben;
- a hiányszakma jelleg és az emiatt időnként megjelenő munkaerőhiányra tekintettel, a felsőfokú szociális képesítéssel rendelkező szakemberek folyamatos biztosítása érdekében kapcsolatok felvétele képző intézményekkel, ösztöndíj programokhoz csatlakozással, Fenntartónk bevonásával.

7.3. Óvodai és iskolai szociális segítség

A jelzőrendszerben továbbra is hiányosságként említhető, hogy az **óvodai-iskolai szociális segítség**,

amelye 2018. szeptember 1-től biztosítandó a köznevelési intézményekben. Az ellátási területen működő köznevelési intézmények alapján 1 fő óvodai-iskolai szociális segítő jelenléte indokolt, ezt azonban a Család- és Gyermekjóléti Központ létszámihiány miatt eddig nem tudta biztosítani, köznevelési intézményben nagy szükség lenne a munkájukra. A rendszer megvalósításával csökkenthető lenne az iskola-óvodai jelzések száma. Az iskolai szociális munka megvalósulásának szorgalmazása Fenntartónk által is indokolt.

8. Zárszó

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy elhivatottsággal, szakmai tudásuk legjavát adva, a vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok ismeretében tevékenykednek a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel, intézményekkel és civil szervezetekkel együttműködve a gyermekek jogainak érvényre juttatása, érdekeik védelme, szükségleteik biztosítása érdekében. Ezen gondolatokat a jövő nemzedékéért érzett felelősségtudat vezérli.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat nem önmagában, csak szorosan együttműködve a szakmai intézményekkel, Önkormányzattal, iskolákkal, óvodákkal, Védőnői Szolgálattal, háziorvosokkal, hatóságokkal, Gyermekjóléti Központtal, civil és egyházi szervezetekkel, magánszemélyekkel, támogatóinkkal együtt tudja csak a munkáját megfelelően elvégezni.

A munkánkhoz adott segítséget valamennyi közreműködőnek és segítőnek ez úton tisztelettel megköszönjük. A sikeres családsegítés és gyermekvédelem érdekében a továbbiakban is számítunk a közös együttműködésre.

JELZŐRENDSZERI INTÉZKEDÉSI TERV

2022

Lajosmizse Város Önkormányzata
Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális
Intézményének Helyi Jelzőrendszeri
Intézkedési Terve Lajosmizse és Felsőlajos
települések vonatkozásában

Tartalomjegyzék

I.	JELZŐRENDSZERI INTÉZKEDÉSI TERV HÁTTERE	43
II.	AZ ÉSZLELŐ- ÉS JELZŐRENDSZER TAGJAI	43
III.	JELZŐRENDSZERI TAGOK BESZÁMOLÓINAK TANULSÁGAI	45
IV.	2021. ÉVI INTÉZKEDÉSI TERV TELJESÜLÉSE	47
V.	JELZŐRENDSZERI MŰKÖDÉS HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA	49
VI.	2022. ÉVI CÉLKITŰZÉSEK	49
	1. SZÁMÚ MELLÉKLET: 2022. ÉVI CÉLKITŰZÉSEK	50

I. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI INTÉZKEDÉSI TERV HÁTTERE

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. § (1) bekezdés k) pontja alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően, minden év március 31. napjáig készíti el.

Az intézkedési terv tartalmazza:

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket,
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatást nyújt az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához, illetve összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

II. FEJEZET

AZ ÉSZLELŐ- ÉS JELZŐRENDSZER TAGJAI

A gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése irányába tett lépés volt, hogy a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működhet: család- és gyermekjóléti szolgálat, vagy család- és gyermekjóléti központ keretében. Ennek alapján, az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 2016. január 1-jétől hatályba lépő módosító rendelkezéseinek értelmében, a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás alapjaiból, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jött létre, ezért lényeges technikai jellemző, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálatra (illetve központra) vonatkozó előírásokat részben a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szoctv.) és részben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) tartalmazza. A két jogszabály előírásait együttesen kell figyelembe venni. Az ilyen módon integráltan létrejött szolgáltatások hozzáférhetősége mind a gyermekek védelme, mind a családok támogatása szempontjából alapvető fontosságú. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszere tehát magába foglalja a Szoctv. 64. § (2) bekezdése szerinti családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert és a Gyvt. 17. § (1) bekezdés szerinti gyermekvédelmi jelzőrendszert. A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszere működése kiterjed a kiskorú és nagykorú személyekre egyaránt.

A Szoctv. alapján a jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek pedig jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A Gyvt. 17. § (1) bekezdése alapján a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el az alábbi észlelő- és jelzőrendszeri tagok:

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,

- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- p) a települési önkormányzat jegyzője,
- q) a büntetés-végrehajtási intézet,
- r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

A fent nevezett törvény (2) bekezdése alapján egyértelműsíti, hogy a (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek:

- a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatot nyújtó szolgáltatónál,
- b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Fontos kiemelni, hogy az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetését és koordinálását a törvény a családsegítést és gyermekjóléti szolgálatot nyújtó szolgáltató/intézmény feladatkörébe rendeli. Ezen feladatok keretében a család- és gyermekjóléti szolgálat felel a jogszabályban előírt szakmaközi rendszer felállításáért és működtetéséért, valamint a folyamatos információáramlás biztosításáért.

A jelzőrendszeri tagok a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének és működtetésének szakmai módszereit alkalmazva járnak el.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben foglaltak értelmében a jelzőrendszeri tagnak a jelzés megtételét követően, ha az eset kezelése során szükségessé válik, a család- és gyermekjóléti szolgáltató felkérésére részt kell vennie az esetmegbeszélésen, az esetkonferencián, a konzultáción a szakértelmével támogatva az eset megoldását, valamint kötelesek részt venni a család- és gyermekjóléti szolgálat által évente legalább hat alkalommal megszervezett szakmaközi megbeszélésein.

Továbbá kötelesek a család- és gyermekjóléti szolgáltató felkérésére az éves szakmai tanácskozással írásos beszámolót készíteni a saját területük tapasztalati tényeiről, az éves intézkedési terv elkészítése, megalapozása céljából.

III. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI TAGOK BESZÁMOLÓINAK TANULSÁGAI

A jelzőrendszeri tagok beszámolóit 2022. januárban elektronikus formában kértük meg, amelyet a jelzőrendszeri tagok többsége megküldte részünkre.

A továbbra is fennálló vírushelyzetre való tekintettel a beszámolóban ismét kértük a jelzőrendszeri tagokat, hogy jellemezzék, a **koronavírus okozta válsághelyzet** hogyan és milyen módon befolyásolta a munkájukat. A kialakult vírushelyzetben a jelzőrendszer működésének hatékonyságáról megoszló vélemények születtek. A beszámolókból kiragadva néhány gondolat, amelyek szerint a működésre nincs befolyással a járványhelyzet:

- Nincs akadály a közös munkában.
- Az egyeztetések gördülékenyen mennek.
- Folyamatosan működik a telefonos kapcsolattartás, és a közös feladatvégrehajtás lényegében megfelelő.

Az új rendszer hibáira, hiányosságaira azonban több észrevétel érkezett, ezek a következők:

- A megritkult találkozások nehezítették a gyermekvédelmi munkát.
- A problémás esetek figyelemmel kísérése nehezebbé vált.
- Hátrányt szenved a tagok közös gondolkodása azokkal a tagokkal, akikkel közvetlen szakmai kapcsolatba nem kell lépniük.
- Szabadidős és prevenciós programok biztosítása akadályozottá vált.
- Elektronikus visszacsatolás hiányosságokat szenved - elmarad a szokásos oda-vissza kérdés - felelet.
- Együtműködés nehezített, az online kapcsolattartási formák nem alkalmasak egy-egy problémás eset teljeskörű feltárására, valamint a hatékony segítségnyújtásra sem.

A jelzőrendszeri tagok az egymásközi együttműködést alapvetően jónak értékelik. Egymás munkájának szélesebb körű megismerése fontos számukra, a köztük lévő információáramlást hasznosnak találják, amely hatékony együttműködést és eredményességet hoz magával. Fontosnak tartják a másik látásmódjának megismerését, így a közös problémákra közös megoldás születhet.

A személyes jelenlét, személyes találkozások iránti igény a tagok többségénél egyaránt megfogalmazódik. A jövőben erősíteni, illetve újra kell élesíteni a jelzőrendszer tagjai közötti kapcsolatokat az együttgondolkodás eredményessége és a jelzőrendszer hatékonyabb működése érdekében.

Összességében elmondható, hogy a tagok a személyes megbeszéléseket preferálják és megjelenik a közvetlen találkozás, tapasztalatsere iránti igény.

Az együttműködés hatékonysága a számadatokban is megnyilvánul: jól működő megelőzés és a „látható rendőri jelenlét” is szép eredményeket hoz. Tehát a 2021. évi jelzések számában bekövetkezett csökkenés nem csupán a járványhelyzet okozta látencia eredményeként értékelendő, hanem a helyzethez való sikeres jelzőrendszeri alkalmazkodás eredménye is.

A beszámolókból megjelent működés szempontjából fontos észrevételek, javaslatok az alábbiak voltak:

- Fontos lenne a házi orvosok, védőnők hatékonyabb együttműködése a veszélyeztető körülmények feltárásában, illetve a jelzőrendszerbe történő hatékonyabb bevonásuk.
- A védőnői ellátás visszautasításának szankcionálása.
- A hiányzások tényeken (tényleges betegségeken) alapuló leigazolásának érvényesülése, a veszélyhelyzet elmúlásával, a nagyszámú igazolt, de sokszor indokolatlan hiányzások elkerülése végett.
- Iskola részéről ismételten felmerült: „Az online oktatás időszakában hasznos lett volna a Gyermekjóléti Szolgálat részéről tanulópont kialakítása, ahol az arra rászoruló gyermekeket tudták volna segíteni a tanulásban való részvételben.” Erre továbbra is az alábbiak szerint reagáltunk: „Szolgálatunk személyi állománya sem számában, sem képzettségében nem alkalmas arra, hogy oktatási feladatokat ellásson, ez jogszabály szerint sem feladatunk, nem is beszélve arról az intézményi

infrastruktúráról, amelyet egy ilyen tanulópont kialakítása megkövetelne, és amellyel intézményünk nem rendelkezik. Családsegítőink a lehető leggyakorlatiasabb módon igyekeztek lehetőségeikhez mérten segíteni a klienseket az online-oktatáshoz történő felzárkózásban.”

- Gyermekbántalmazásról szóló képzések, továbbképzések iránti igény megfogalmazása.
- A nevelésbe vételi eljárás gyorsítása.
- Szexuális bántalmazás felismerésének propagálása.
- Védelmet biztosító intézmények feladatellátásához szükséges megfelelő létszámának és szakértelmének biztosítása, amely szintén problémás szervezési kérdéseket vet fel.

A jelzőrendszeri tapasztalatokat tanulmányozva megállapítható, hogy főként a nevelési-oktatási intézményeket érinti érzékenyen a kialakult járványhelyzet. A jelzőrendszeri működésben továbbra is hiányként értékelhető, hogy a településen nem működik az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység. A nevelési-oktatási intézmények igénye egy szorosabb együttműködésre, a személyes jelenlét kialakítására egyre nő, és bízunk abban, hogy a jövőben ezen a területen is lehetőség nyílik.

Mindemellett a szakemberek alacsony létszáma és leterheltsége is nehézségek elé állítja a szakmai működést.

A jelzőrendszeri beszámolókból megjelölt főbb veszélyeztető tényezők az alábbiak voltak:

- igazolatlan hiányzások;
- magatartási problémák;
- tanulási zavar;
- tanulók inaktív tevékenysége;
- szülői együttműködés hiánya;
- következtelen nevelés;
- digitális eszközök túlzott használata;
- fizikai és érzelmi elhanyagolás, bántalmazás;
- személyi higiénia hiánya, tetvesség;
- házi feladat, felszerelés hiányosságai;
- nem évszaknak megfelelő ruházat;
- szülői felügyelet hiánya;
- életviteli problémák;
- függőség - drogfüggőség, alkoholproblémák, kábítószer-terjesztés, több esetben várandós állapotban kábítószerfüggőség, megszerzés érdekében vagyon elleni bűncselekmények;
- együttműködés nehezített: szülői érdektelenség;
- tankötelezettség elmulasztása, évismétlés, társadalomba való beilleszkedés nehézsége, lemorzsolódás;
- szülők közötti konfliktus, családon belüli erőszak, veszekedés a gyermekek jelenlétében;
- kiskorúak bűncselekményben való érintettsége, főként elkövetői minőségben (lopás, rablás, garázdaság, rongálás, engedély nélküli vezetés, kábítószer-birtoklás);
- egészségügyi állapotból eredő problémák;
- egészségügyi veszélyeztetés: orvosi terápia mellőzése, nem megfelelő betartása;
- szülői alkalmatlanság;
- rossz szociális körülmények, lakhatási problémák;
- anyagi problémák (munkanélküliség, nehéz megélhetési körülmények);
- várandós kiskorúak és helyzetük;
- romló közmorál;
- hedonizmus, reklámok negatív hatása;
- későn érkező szankciók, törvényi szigor hiánya.

A 2021. évi tevékenységről szóló jelzőrendszeri beszámolókból új problémák jelentek meg, mint pl.: a nagyszámú várandós kiskorú és helyzetük, várandós állapotban kábítószerfüggőség, szülői alkalmatlansága és

érdektelensége, a digitális eszközök túlzott használata, tanulói inaktivitás, romló közmorál, hedonizmus, a reklámok negatív hatása, a későn érkező szankciók és a törvényi szigor hiánya.

Az újonnan megjelenő problémák többsége összefüggésbe hozható a kiskorúak járványhelyzet alatti speciális helyzetével, a távoktatás hátrányát kihangsúlyozva: a szülői szigor és felügyelet, technikai eszközök nélkül maradt, illetve inaktív gyerekek az amúgy is nagy gondot okozó, most még inkább megnövekedett hiányzások miatt nagy arányban tartanak az iskolarendszerből való kiesés felé, a lemorzsolódáshoz, ezzel pedig sérül a társadalmi beilleszkedési lehetőségük, a társadalom peremére sodródnak.

A jelzőrendszeri beszámolóban a veszélyeztető tényezők súlyosságának értékelésére kértük a tagokat egy 5 fokozatú skálán. Egy-egy veszélyeztető tényező súlyosságának értékelő pontszámai elég megoszlóak voltak, amely annak is betudható, hogy a kitöltő jelzőrendszeri tag tevékenysége sok esetben más-más szakterületre összpontosít. A beérkezett értékelésekből, a veszélyeztető tényezők súlyossági pontszámaiból átlagot számítva az alábbi következtetések vonhatóak le.

A legsúlyosabb veszélyeztető tényezőknek az alábbiakat értékelték:

- Családi konfliktusok
- Szülők, család életvitele (szenvedélybetegség, antiszociális viselkedés)
- Nevelési probléma
- Szülői együttműködés hiánya
- Elégtelen, rossz lakáskörülmények
- Gyermek elhanyagolása (ruházat, ételmezés, személyi higiénia)

A legkevésbé veszélyeztető tényezőknek pedig az alábbiakat jelölték meg:

- Kilakoltatás veszélye
- Kiskorú játékszenvedélye
- Gyermek tartós betegsége, fogyatékosága
- Kiskorú gyermek várandóssága
- Kiskorú alkoholfogyasztás
- Iskolai kirekesztés, erőszak

Az értékek alapján feltételezhető, hogy a magas pontszámú problémák erősen jelen vannak, illetve ezek kezelése fokozott terhelést jelent a jelzőrendszeri tagok intézményeire, szakembereire. Az alacsony pontszámúak esetében a kisebb előfordulási gyakoriság, illetve létező kezelési rutinok állhatnak a háttérben.

A jelzőrendszeri munka értékelése az éves szakmai tanácskozáson, 2022. február 22. napján megtörtént, a tevékenység átfogó bemutatása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat éves szakmai beszámolójában történik meg.

IV. FEJEZET

2021. ÉVI INTÉZKEDÉSI TERV TELJESÜLÉSE

A 2021. évi Intézkedési Tervben foglalt intézkedések megvalósulása a probléma, a tervezett intézkedés és annak teljesülése vonatkozásában.

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Teljesülés
1.	Szegregátum szociális bérlakásaiban élők támogatása	Szociális munka biztosítása	Teljesült: Napi munka TOP - 4.3.1-15 TOP - 5.2.1-15

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Teljesülés
2.	Hátrányos helyzetű fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanításmentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor	Teljesült TOP - 5.2.1-15
3.	Hátrányos élethelyzetű személyek egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások)	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét
4.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét
5.	Egészségvédelem. Fog és szájápolási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét
6.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Iskolai védőnő munka
7.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Iskolai védőnő munka
9.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Iskolai védőnő munka
10.	Egészségvédelem A mellrák kérdéskörei.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Iskolai védőnő munka
11.	2020. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	Teljesült, 2021.02. 19. napján megtartásra került (online)
12.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	Teljesült (6 alkalom, ebből 1 alkalom online formában)
13.	Korai és szociálisan problémás várandósság	V.E.L.E.M. program	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét Védőnői munka
14.	Szerhasználat	Információk gyűjtése, kapcsolattartás szakemberekkel	Teljesült TOP - 5.2.1-15 Egészségügyi Hét, napi munkavégzés során
15.	Időseket érintő ellátatlanság és veszélyhelyzetek.	Időskorúak veszély-helyzetét észlelő- és jelzőrendszerének fejlesztése Ügyintézés.	Teljesült
16.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” módszereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása.	Teljesült
17.	Tanyás körzetek szolgáltatáshoz való hozzáféréseinek javítása	Tanyagondnoki szolgálat működtetése	Teljesült. Külön területté vált.
18.	Mentálhigiénés és családterápiás foglalkozás	mentálhigiénés foglalkozás	Teljesült TOP - 5.2.1-15

V. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI MŰKÖDÉS HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA

A jelzőrendszeri működés hatékonyságának növelésére az intézmény részéről a 2022. évben az alábbi intézkedéseket tervezzük:

- jogszabályok és szakmai szabályozók változásainak nyomon követése, alkalmazása;
- a veszélyeztetettséggel kapcsolatos jelzések szakmai szabályzóknak megfelelő kezelése;
- szoros együttműködés a járási család - és gyermekjóléti központtal;
- a járványhelyzet miatt a szakmai szervezetek, jelzőrendszeri tagok közötti beszűkült kapcsolat erősítése, munkájuk újból történő megismertetése;
- szorosabb kapcsolatépítés iskolapszichológussal, Pedagógiai Szakszolgálattal;
- jelzőrendszeri együttműködés elősegítése a szakmaközi megbeszéléseken;
- információ-és tudásmegosztás hatékonyabb munkavégzés érdekében: a 2021. évi jelzőrendszeri beszámolókból 1-1 nagyobb problémás esetkörhöz kapcsolódóan jelzőrendszeri tagok, vendégelőadók, szervezetek meghívása az Intézménybe, a szakmaközi megbeszélések során ismertető előadások tartása;
- szülői munkaközösségek bevonása a szakmaközi megbeszélések előadásaival összefüggésben;
- a hiányszakma jelleg és az emiatt időnként megjelenő munkaerőhiányra tekintettel, a felsőfokú szociális képesítéssel rendelkező szakemberek folyamatos biztosítása érdekében kapcsolatok felvétele képző intézményekkel, ösztöndíj programokhoz csatlakozással, Fenntartónk bevonásával.

VI. FEJEZET

2022. ÉVI CÉLKITŰZÉSEK

Az Intézmény 2022. évi Intézkedési terve tartalmazza az intézményi feladatellátáson belül megvalósuló feladatokat, tevékenységeket, eseményeket. Az egyes tevékenységek a Melléklet 1. számú mellékletben kerülnek bemutatásra.

Lajosmizse, 2022. március 11.

Józsáné dr. Kiss Irén sk.
Intézményvezető

MELLÉKLET

1. számú melléklet - 2022. évi célkitűzések

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
1.	Szegregátum szociális bérlakásaiban élők támogatása	Szociális munka biztosítása	6 lakás	2022. teljes év	Intézményi költségvetés	Önkormányzat	családsegítői dokumentáció	fenntartás, állagmegóvás, életvitel támogatása, környezeti állapot megóvása, lomtalanítás	szociális munka szerint	Egyéni szociális munka módszertanával, TOP-4-3-1-15 fenntartási időszak előírásai szerint
2.	Hátrányos helyzetű fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanításmentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor	40 fő (2x20 fő)	2022. év június-július	Intézményi költségvetés Alapítványi támogatás	Köznevelési intézmények (javaslat)	jelenléti ív, fotódokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	szociális munka szerint	Intézményi közzététel szerint
3.	Hátrányos élethelyzetű személyek egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások)	kb. 180 fő	2022. év ősz /október – november/	Intézményi költségvetés	Egészségügyi szolgáltatók, RÉV, Máltai Szeretetszolgálat	jelenléti ív, szakmai beszámoló,	tervezett célérték elérése	jelenléti ív	Intézményi közzététel szerint
4.	Egészségvédelem. Ortopédiai problémák	Ortopédiai tájékoztatás és szűrés	1. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét 2022. év október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Ortopédiai szakorvos. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
5.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés. Helyes kézmosás megtanulása.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	2. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét 2022. év október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
6.	Egészségvédelem. Fog és szájpótlási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	3-4. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét 2022. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Fogorvosok. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
7.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	5. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét 2022. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők.	Védőnői nyilvántartás.	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
8.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	6. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2022. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
9.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	7. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2022. október.	Intézményi erőforrások	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. Iskola. RÉV.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
10.	Egészségvédelem A mellrák kérdéskörei.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	8. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2022. október	Intézményi erőforrások	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. MAZS Alapítvány. Iskola	Védőnői nyilvántartás	Korosztályos lányok.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
11.	2021. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	32 fő	2022. február 22.	Intézményi erőforrások.	CSGYJSZ Jelzőrendszeri tagok.	Jelenléti ív. Előadás prezentációk	Egységes jogalkalmazás.	Szakmai beszámoló	Intézményi közzététel szerint Meghívó
12.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	Helyi jelzőrendszeri tagok kb. 15-20 fő	6 alkalom	Intézményi erőforrások	Jelzőrendszeri felelős Jelzőrendszeri Tagok.	Jelenléti ív. Jegyzőkönyv.	Veszélyeztetettség észlelésének javulása. Folyamatos részvétel és kommunikáció.	Helyi jelzőrendszeri Intézkedési Terv. Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Szakmaközi Megbeszélések Tervezete
13.	Szenvedélybetegség természete	Tájékoztató előadás és foglalkozás a jelzőrendszeri tagoknak	Helyi jelzőrendszeri tagok kb. 15-20 fő	1 alkalom	Előadói erőforrás. Intézményi erőforrások.	RÉV CSGYJSZ	Jelenléti ív. Szakmaközi megbeszélés jegyzőkönyve.	Jelzőrendszeri tagok ismereteinek bővítése	Helyi jelzőrendszeri Intézkedési Terv. Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Szakmaközi Megbeszélések Tervezete

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
14.	Szerhasználat gyermekjóléti vetülete	Tájékoztató előadás és foglalkozás a jelzőrendszeri tagoknak	Helyi jelzőrendszeri tagok kb. 15-20 fő	1 alkalom	Intézményi erőforrások.	CSGYJSZ	Jelenléti ív. Szakmaközi megbeszélés jegyzőkönyve.	Jelzőrendszeri tagok ismereteinek bővítése	Helyi jelzőrendszeri Intézkedési Terv. Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Szakmaközi Megbeszélések Tervezete
15.	Szerhasználattal összefüggő bejelentés	Tájékoztató előadás és foglalkozás a jelzőrendszeri tagoknak	Helyi jelzőrendszeri tagok kb. 15-20 fő	1 alkalom	Előadói erőforrás. Intézményi erőforrások.	Rendőrség CSGYJSZ	Jelenléti ív. Szakmaközi megbeszélés jegyzőkönyve.	Jelzőrendszeri tagok ismereteinek bővítése	Helyi jelzőrendszeri Intézkedési Terv. Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Szakmaközi Megbeszélések Tervezete
16.	Szenvedélybeteg és segítő kapcsolata, a terápiás munka folyamata	Tájékoztató előadás és foglalkozás a jelzőrendszeri tagoknak	Helyi jelzőrendszeri tagok kb. 15-20 fő	1 alkalom	Előadói erőforrás. Intézményi erőforrások.	RÉV CSGYJSZ	Jelenléti ív. Szakmaközi megbeszélés jegyzőkönyve.	Jelzőrendszeri tagok ismereteinek bővítése	Helyi jelzőrendszeri Intézkedési Terv. Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Szakmaközi Megbeszélések Tervezete
17.	A tinédzser kori várandósság veszélyei, egészségügyi tünetei, feladatok	Tájékoztató előadás és foglalkozás a jelzőrendszeri tagoknak	Helyi jelzőrendszeri tagok kb. 15-20 fő	1 alkalom	Előadói erőforrás. Intézményi erőforrások.	Védőnői Szolgálat, CSGYJSZ	Jelenléti ív. Szakmaközi megbeszélés jegyzőkönyve.	Jelzőrendszeri tagok ismereteinek bővítése	Helyi jelzőrendszeri Intézkedési Terv. Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Szakmaközi Megbeszélések Tervezete
18.	Iskolai szociális munka lehetősége	Tájékoztató előadás és foglalkozás a jelzőrendszeri tagoknak	Helyi jelzőrendszeri tagok kb. 15-20 fő	1 alkalom	Előadói erőforrás. Intézményi erőforrások.	CSGYJ Központ, CSGYJSZ	Jelenléti ív. Szakmaközi megbeszélés jegyzőkönyve.	Jelzőrendszeri tagok ismereteinek bővítése	Helyi jelzőrendszeri Intézkedési Terv. Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Szakmaközi Megbeszélések Tervezete
19.	Munkaerő-hiány a szociális ágazatban/ Kecskeméti szociális munkás képzés megismertetése a szociális szakmai szervezetekkel	Tájékoztató előadás és foglalkozás a jelzőrendszeri tagoknak	Helyi jelzőrendszeri tagok kb. 15-20 fő	1 alkalom	Előadói erőforrás. Intézményi erőforrások.	Felsőoktatási intézmény, CSGYJSZ	Jelenléti ív. Szakmaközi megbeszélés jegyzőkönyve.	Jelzőrendszeri tagok ismereteinek bővítése	Helyi jelzőrendszeri Intézkedési Terv. Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Szakmaközi Megbeszélések Tervezete

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
20.	Szupervízió	Szupervíziós foglalkozás	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tagjai	39 alkalom 2022. év folyamán	Szakember felajánlása Intézményi erőforrások	Szupervizor	Jelenléti ív.	Munkatársak érzelmi segítése.	Beszámoló	Jelenléti ív
21.	Szerhasználat	Információk gyűjtése, kapcsolattartás szakemberekkel	Érintett szakemberek	2022. teljes év	Intézményi erőforrások	CSGYJSZ védőnők pedagógus, addiktológus	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	Észlelés, segítséghez jutás javulása.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint
22.	Időseket érintő ellátatlanság és veszélyhelyzetek.	Időskorúak veszélyhelyzetét észlelő- és jelzőrendszerének fejlesztése Ügyintézés.	Időskorúak	2022. teljes év	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	CSGYJSZ Gondozási részleg Háziorvosok Közszolgáltatók	Gondozási naplók	Krizishelyzet kialakulásának megelőzése.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint
23.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” mód-szereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása.	Krizishelyzetben lévő személyek, családok	2022. teljes év, kiemelten a téli időszak	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Alapítványi erőforrások	CSGYJSZ Gondozási részleg	Adomány-kezelési dokumentáció	Krizishelyzet kialakulásának megelőzése.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint
24.	Luca napi Gyermek Karácsonyi Ünnepségszervezése	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása.		2022. november-december	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Alapítványi erőforrások. Magánszemélyek, gazdasági társaságok felajánlásai.	CSGYJSZ	Adomány-kezelési dokumentáció	Örömteli pillanatok okozása a gyermekek, családok számára.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
25.	„Helyben a helyiekért” kezdeményezés folytatása	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása.	kb. 900 fő	2022. november-december	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Alapítványi erőforrások. Magánszemélyek, gazdasági társaságok felajánlásai.	CSGYJSZ	Adomány-kezelési dokumentáció	Krizishelyzet kialakulásának megelőzése. Örömteli pillanatok okozása a gyermekek, családok számára.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint

3.ba) A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok - A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységről:

Készítették: Sipos Ágnes intézményvezető,

Bodáné Szabó Andrea gyermekvédelmi felelős

1. A GYERMEKI JOGOK ÉRVÉNYESÜLÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA A JOGSZABÁLYOK TÜKRÉBEN

A gyermek védelme és a gyermeki jogok hazai védelme szempontjából meghatározó jelentőségű **Magyarország Alaptörvénye.**

Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése szerint: Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

A XVI. Cikk (1) bekezdése szerint: (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

Ennek megfelelően elsősorban a gyermek szülei, családja, azt követően az állam és végül a társadalom köteles biztosítani a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (Gyvt.) meghatározza:

- A gyermekek és szüleik alapvető jogait és kötelezettségeit, e jogok védelmét,
- A gyermekek védelmének rendszerét – ellátásokat és hatósági intézkedéseket,
- Az állami és önkormányzati gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokat,
- A gyermekvédelmi és a gyámügyi igazgatás szervezetét és főbb szabályait,
- Az adatvédelmi rendelkezéseket.

A Gyvt.-t az egymásra épülő gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás jellemzi, mely a családi nevelés elsődlegességét tartja szem előtt.

A Gyvt. Végrehajtására szolgáló jogszabályok határozzák meg a gyermekjóléti alapellátást és a gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézmények, valamint a gyermeki jogok érvényre juttatása érdekében az ellátórendszerben dolgozó szakemberek konkrét feladatait is, elsősorban a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Gyer.) – kiegészülve szabályozza a gyermek veszélyeztetettségét megelőzni, megakadályozni, illetve kezelni hivatott intézményi rendszer működését és az ennek során felmerülő feladatait.

A Gyvt. II. fejezete a Gyermeki jogokat és szülői jogokat és kötelezettségeket tartalmazza a gyermekek védelmében.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak együttműködése, az óvoda szerepe

A Gyvt. 17. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt köznevelési intézmények részéről a közreműködő természetes és jogi személyek azok, akik a család és a szűkebb lakóhelyi, munkahelyi közösségek mellett a legnagyobb rálátással rendelkeznek egy gyermek és a családja helyzetéről.

Az óvoda tekintetében nagyon fontos a tudatosítás, hogy mindenki saját hatáskörében felelős a rá bízott gyermekek védelméért.

A 2011 évi CXCV. törvény a köznevelésről 8 § (1)-(2) bekezdése szabályozza, a gyermek óvodai nevelésben való részvételét, (3) bekezdése a gyermekek napközbeni ellátásával összefüggő feladathoz, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásokra fordítható heti 50 óra időkeretet tartalmazza.

A gyermekkel foglalkozó dolgozók fontos szereplővé válhatnak egy-egy konkrét esetben, hiszen ha többször, nagyobb intenzitással kell foglalkozniuk egy családdal, akkor ott feltételezhetően a „szokásosnál” nagyobb probléma lehet.

Az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének folyamata:

- **Megelőzés** – kellő körültekintéssel a gyermek/család segítése.
- **Gyanú esetén jelzés** – nagyon fontos lépés, a jelzéstevőnek nem kell mérlegelni, hogy milyen súlyú a veszélyeztetettség.
- **Cselekvés** – problémák feltárása: a **család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó** feltárja a problémát, azokra megoldásokat dolgoz ki. Indokolt esetben kezdeményezi a hatósági intézkedéseket. A család- és gyermekjóléti szolgálat megoldási javaslatait cselekvési tervben rögzíti határidők megadásával, ebbe bevonja a jelzőrendszer azon tagjait, akik érintettek az adott gyermek ügyében.
- **Visszajelzés az intézkedésekről** a jelzőrendszer aktivált tagjainak – az összes információ birtokában itt méri fel a veszélyeztetettség mértékét.
- **Után követés** – szükség esetén gyermekvédelmi intézkedés fenntartása, meghosszabbítása vagy megszüntetése.

A jelzés célja, hogy felhívja a figyelmet a gyermek körül adódó nem megfelelő körülményekre (elhanyagolás, bántalmazás, nem megfelelő nevelés)

A megelőző intézkedés célja, hogy mérsékelje a gyermeket ért káros családi hatásokat. Amennyiben hosszan elhúzódó, ismétlődő vagy súlyosabb problémáról van szó, akkor szélesebb körű beavatkozásra van szükség. Ennek jeleit a gyermekkel napi kapcsolatban állók észlelhetik. Együtt kell működniük a gyermekjóléti intézmények és szolgáltatók szereplőivel. Minden munkatársnak elengedhetetlen szerepe van a jelzőrendszer hatékony működésében.

Adatkezelés, titoktartási kötelezettség alóli mentesség:

Legjellemzőbb dilemma az óvodapedagógusoknál és minden óvodai dolgozónál, hogy mekkora védelmet vagy éppen akadályt jelentenek az adatvédelmi szempontok és az ebből fakadó titoktartási kötelezettség.

A Gyvt. 135-136/B §-a alapján a jelzőrendszeri tagoknak az adatkezelésre, *beleértve a törvényben meghatározott szervnek, hatóságnak való továbbítást*, kifejezetten felhatalmazást adnak. 2014. március 15-étől lényeges szabályozást vezettek be a Gyvt. 17. § (2a.) és a 130/A § (2) bekezdése értelmében. **Az új szabályozással a cél a jelzőrendszer hatékonyabb**

működése és a jelzést adók védelme volt. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatták, hogy a jelzés sokszor a család retorziójától való félelem miatt maradt el.

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermekvédelem olyan tevékenységek és intézmények együttese, amelyek a gyermeki jogok védelmét, a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, családban történő nevelését, a veszélyeztetettség megelőzését, illetve megszűnését és a már kiemelt gyermeknek a családba történő visszahelyezését célozza.

Ez azt jelenti, hogy minden gyermekre kiterjed, a teljes óvodai életet áthatja, állandóan jelen van. Az intézményen belül **a gyermekvédelem célja:**

- Elsődleges a felmérés, a problémahelyzet regisztrálása, a prevenció;
- Az ellátott speciális szükségletű gyermekcsoport sajátos, komplex problémarendszerének felismerése és kezelése;
- A fogyatékoság tényének feldolgozásában segítségnyújtás a családnak;
- Együttműködés a gyermek problémájának megoldásában segítő más szakemberekkel a gyermek harmonikus személyiségfejlődése érdekében.

2. GYERMEKLETSZÁM ADATOK A MESERÉT LAJOSMIZSEI NAPKÖZI OTTHONOS ÓVODÁBAN

Székhely intézmény és tagintézmény betöltött óvodai férőhelyeinek száma a 2020/2021-es nevelési évben illetve a 2021/2022-es nevelési évben: 441 fő

- Székhely intézmény 288 fő
- Rákóczi utcai tagintézmény 54 fő
- Szent Lajos utcai tagintézmény 66 fő
- Felsőlajosi tagintézmény 50 fő

- Bölcsődei intézményegység 26 fő

Óvodai gyermeklétszám adatok Lajosmizse vonatkozásában:

Székhely Óvoda (Lajosmizse, Attila u. 6.) férőhelyek száma: 275 fő

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2020/2021.	293	11	51	-

2021/2022.	288	11	54	1
-------------------	------------	-----------	-----------	----------

Rákóczi utcai Tagintézmény (Lajosmizse, Rákóczi u. 30.) férőhelyek száma: 50 fő

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2020/2021.	56	2	10	-
2021/2022.	54	2	6	-

Szent Lajos utcai Tagintézmény (Lajosmizse, Szent Lajos u. 19.) férőhelyek száma: 66 fő

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2020/2021.	70	3	15	-
2021/2022.	66	3	12	-

A Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat által vizsgált gyermekek

A 2020/2021-es nevelési évben a Nevelési Tanácsadó vizsgálata után BTMN besorolást kapott 36 fő, illetve Szakértői Bizottság által vizsgált gyermekek közül SNI besorolást 19 fő gyermek kapott.

Gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

2020-es októberi statisztika alapján gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

Meserét Óvoda székhely (Attila u. 6.)	71 fő
Meserét Óvoda Rákóczi u. Tagintézmény (Rákóczi u. 30.)	11 fő
Meserét Óvoda Szent L. u. Tagintézmény (Szent L. u. 19.)	17fő
MINDÖSSZESEN	99 fő

2021-as októberi statisztika alapján gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

Meserét Óvoda székhely (Attila u. 6.)	60 fő
Meserét Óvoda Rákóczi u. Tagintézmény (Rákóczi u. 30.)	4 fő

Meserét Óvoda Szent L. u. Tagintézmény (Szent L. u. 19.)	17 fő
MINDÖSSZESEN	81 fő

3. A VESZÉLYEZTETETTSÉG ÉS A HÁTRÁNYOS HELYZET KIALAKULÁSÁNAK OKAI, GYERMEKVÉDELMI MUNKA CÉLJA

Óvodai gyermekvédelmi munkánkat alapvetően a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendeletben foglaltak határozzák meg.

A gyermekvédelem lényege, hogy megelőzze, elhárítsa, enyhítse azokat az ártalmas környezeti tényezőket, amelyek gátolják a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését.

A preventív gyermekvédelem legfontosabb intézménye az óvoda. Fontos feladata az óvodának az egyenlő hozzáférés biztosítása. A gyermekek életük jelentős részét itt töltik, így fejlődésük minden hiányossága, zavara megjelenik az intézményben.

Gyvt. 67/A (1) a., b., c., Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll;

a.) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról-önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b.) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33 §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c.) A gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Gyvt. 67/A. (2) Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentiekben felsorolt (1) a)- c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A veszélyeztetettség és hátrányos helyzet kialakulásának okai:

- munkanélküliség

- alkoholizmus
- szülői inkompetencia
- szülői agresszió
- alul iskolázottság
- drog
- gyermekbántalmazás
- társadalmi kirekesztettség, szegénység
- családon belüli erőszak
- pszichés és fiziológiai elhanyagolás mind a szülő, mind a gyermek esetében.

Az elsődleges jelző probléma esetén az *óvodai* gyermekvédelmi felelős felé az óvodapedagógus. A gyermekvédelmi munka elsődleges koordinátora az *óvodai* gyermekvédelmi felelős.

Veszélyeztetett gyermek:

Olyan magatartás, mulasztás vagy körülmények következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi, értelmi, fizikai fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Kiemelt súlyos problémák:

- fizikai bántalmazás a családban
- a gyermek szexuális zaklatása
- szülői felügyelet hiánya
- súlyos elhanyagolás, gondozatlanság
- nem megfelelő lakáskörülmények
- szülői terror, pszichés bántalmazás
- éhezés, nem megfelelő táplálkozás
- alkoholizmus a családban
- nem megfelelő szellemi fejlődés a gyermeknél
- 3 éves kor felett nem szobatiszta / nincs szervi probléma /
- értelmi fogyatékos szülő a családban
- nevelési-oktatási intézményből való indokolatlan hiányzás

- alacsony jövedelmi viszonyok
- problémás válás, gyermek elhelyezési

A gyermekvédelmi munka céljai

- Általános prevenciók tevékenységek az intézményt körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében.
- A hátrányos helyzetű gyermekek felmérése, felzárkóztatása.
- A veszélyeztetett gyermekek feltárása, típusának mérlegelése, ez alapján, pedig a további teendők kidolgozása.
- Problémák feltárása, kezelése, megoldásokra való törekvés a gyermeki jogok érvényesítésének érdekében.
- A másság elfogadása, elfogadtatása másokkal is.
- A gyermekek testi- lelki egészségének megóvása, a családi nevelést kiegészítve.

Óvodapedagógusok feladatai

- A prevenciók program keretein belül a gyermeki-szülői jogok megismertetése, illetve érvényesítése az óvodában.
- A családok helyzetének tapintatos feltárása.
- Bizalommal teli kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
- Biztonságos, nyitott óvodai környezet kialakítása.
- Rendszeres kapcsolattartás az érintett gyermekek szüleivel.
- A támogató, segítő szervezetekkel és intézményekkel az *óvodai* gyermekvédelmi felelősök keresztül tervszerű, folyamatos és rendszeres kapcsolattartás.
- Gyors, pontos, szakszerű ügyintézés; szükség esetén külső segítség biztosítása.
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás a gyermekvédelmi felelős, az óvodapedagógusok, vagy az intézményvezetővel együtt.
- Az igazolatlan mulasztásokkal kapcsolatos teendők (szülők értesítése, jelzés továbbítása) a jogszabályban meghatározottak szerint.
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás a gyermekvédelmi felelős, az óvodapedagógusok, vagy az intézményvezetővel együtt.

- Részt vesz a csoportjába járó gyermek esetében, a *Család- és Gyermekjóléti Szolgálat* által szervezett eszmegbeszélő értekezleteken
- A gyermekvédelmi felelős tájékoztatása minden gyermeket veszélyeztető körülményről, ami jelzéseköteles lehet.
- A gyermek veszélyeztetésére tekintettel javaslatot tesz az alapellátásra, illetve szükség esetén a gyermek védelembe vételére.
- Együttműködés Család- és Gyermekjóléti Központ szociális szakemberivel, akik egyének és családok számára, valamint a gyermekek családban való nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő szolgáltatásokat nyújtanak.

Óvodai gyermekvédelmi felelős feladatai

- Képviselet az intézményben a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat
- Szervezi, irányítja és elősegíti a gyermekvédelmi feladatokat
- Feladata a családdal pedagógussal együtt működve, hogy kiküszöbölje, a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédje őket testi, lelki, erkölcsi károsodástól
- Nyilvántartást vezet a gyermekvédelmi intézkedés hatálya alatt álló gyermekről, és folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel és megszüntetés okait
- Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményességét, ezt a feladatot a csoport óvónőivel végzi
- Segíti az óvónőket a gyermekeknél felmerülő problémák megoldásában
- Szükség esetén családlátogatásokat végez az óvónőkkel együtt
- Javaslatokat tesz a különböző segélyezési formákra
- Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében
- Szükség esetén részt vesz a *Család- és Gyermekjóléti Szolgálat* által szervezett eszmegbeszélő értekezleteken, és javaslatival segíti a probléma megoldását
- Részt vesz *Család- és Gyermekjóléti Szolgálat* által szervezett szakmaközi, és prevenciós értekezleteken, és annak tapasztalatait megosztja az óvodapedagógusokkal
- Elkészíti a gyermekvédelmi beszámolót a nevelőtestület felé

Általános szervezési feladatok

- A hátrányos, halmozottan hátrányos, illetve veszélyeztetett gyermekek óvodai felvételének megszervezése, előzetes környezettanulmány elkészítése.

- A gyermekek rendszeres óvodába járásának ellenőrzése.
- A nevelőtestület, a gyermekvédelmi felelő feladatainak megjelölése.
- Családlátogatások alkalmával meggyőződés a hiányzások okairól, ezek megszüntetése.
- Szülők fokozottabb ösztönzése az óvodai szülői értekezleteken, óvodai programokon, eseményeken történő részvételen.
- A szülők segítése az eredményesebb szülői szerep betöltéséhez.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, fokozottabb együttműködés kialakítása a nevelőmunkában.
- A veszélyeztetett, hátrányos-, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának szem előtt tartása minden csoportban.
- Együttműködés a *Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal*, Védőnői Szolgálattal.
- Egyéni tehetséggondozás.
- Igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos tájékoztatások, jelzések küldése, a családtámogatási ügyben eljáró hatóságnál az ellátás szüneteltetésének kezdeményezése a jogszabályi változások figyelembe vételével

Tevékenységszerveink

- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás
- Nyílt nap
- Közös kirándulások szervezése
- Fejlesztő, felzárkóztató programok (logopédia, fejlesztőpedagógia, gyógytorna)

Társszerveink, melyek a gyermekvédelem hatékony működését segítik elő

- Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága Családtámogató Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Központ
- Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- BKMKG Kecskeméti Járási Hivatal Gyámügyi Osztály
- Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola

- Védőnői Szolgálat
- Gyermekorvosok
- Rendőrség
- Művelődési Ház és Könyvtár
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Lajosmizse Város Jegyzője

4. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT FELÉ TETT JELZÉSEK, ESETMEGBESZÉLÉSEK

16 esetben jeleztünk gyermek veszélyeztetése okán a gyermekjóléti szolgálat felé.

- rendszertelen óvodába járás /2 eset/:

A gyermekek- bár hiányzásuk igazolt- nagyon sokat hiányoznak az óvodai nevelésből. A szülők az igazolásokat késve, sok esetben hiányosan, többszöri felszólítás után hozzák. Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása az óvodai nevelés fontosságára, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

- gyermek egészségügyi veszélyeztetése /1 jelzés ugyanazon gyermekről /:

A gyermek túlsúlyos, gyermek egészségére veszélyes a gyermek nem megfelelő táplálkozása. A gyermek mozgása korlátozott, minden tevékenység végzése nehéz számára fullad. A szülő a probléma megoldásában nem együttműködő.

Megtett intézkedések: a gyermek házi orvosának felkeresése, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Gyermek kivizsgálásának szorgalmazása.

A gyermek elhanyagolása (nem megfelelő ruházat, nem megfelelő higiénia, óvodai szabályok be nem tartása szülők által stb.) esetén 4 esetben jeleztünk a gyermekjóléti szolgálat felé.

Esetkonferencián 3 alkalommal vettünk részt. Az esetkonferenciák személyes jelenléttel Covid 19 vírus miatt csak nagyon indokolt esetben kerültek megrendezésre.

A Család-, és gyermekjóléti Szolgálat kérésére 16 alkalommal készítettünk el kisgyermekről pedagógiai véleményt.

A szülőknek 12 alkalommal küldtünk ki felhívást rendszeres óvodába járásra.

Óvodánkban jelenleg 13 védelembe vett gyermek jár, és 27 gyermeket alapellátás keretén belül gondoz a gyermekjóléti szolgálat. 1 gyermek esetében került sor kiskorú veszélyeztetése miatta a családból történő kiemelésre, és gyám kirendelésére.

Részt vettünk a Család és Gyermekjóléti szolgálat által megrendezett online gyermekvédelmi konferencián.

A gyermekvédelmi felelős az online megrendezett szakmaközi megbeszéléseken is részt vett.

5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

A veszélyhelyzet megszüntetése után továbbra is kiemelt feladatnak tekintjük, hogy a Szülői értekezletekre védőnőket, gyermekorvost hívunk, aki tájékoztatást tart a szülőknek az egészséges életmódról, a betegségek megelőzéséről. Kezdeményeztük a gyermekjóléti szolgálatnál az érintett szakemberekkel az esetkonferenciát megelőzően, eset megbeszélés megtartását.

Az OVI-ZSARU program folytatása a középső és nagycsoportokban.

6. INTÉZMÉNYÜNK KÜLÖNBÖZŐ SZABADIDŐS PROGRAMOKKAL igyekszik az óvodai nevelést vonzóvá tenni.

- Zene ovi
- Ügyes kezek
- Mozgásfejlesztő torna
- Hitoktatás

Óvodáinkban minden nevelési évben megrendezésre kerülnek a „Jeles zöld napok”, Húsvét, Gyermeknap, Mikulás és a Karácsony. A pandémiai miatt ebben az évben legtöbb program a szülők meghívása nélkül került megrendezésre.

7. BŰNMEGELŐZÉS

Az óvodában fontos nevelési terület az egészségvédelem és a prevenció. A testi és lelki egészségre kiemelt figyelmet fordítunk. Pedagógiai programunk tartalmazza az egészségfejlesztési programot, melynek célja, hogy az óvodában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki egészségét hatékonyan fejlesztő egészségfejlesztő tevékenységben. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink: egészséges táplálkozás, egészséges táplálkozási szokások megerősítése. Napi szinten gyümölcs biztosítása. A táplálék allergiás gyermeknek speciális étrend biztosítása. Mindennapos mozgás, változatos mozgáslehetőségek biztosítása. Nagy figyelmet fordítunk a prevenció tornagyakorlatok alkalmazására. A testi és lelki egészség fejlesztésére korszerű ismereteket sajátítunk el és alkalmazunk óvodai csoportjainkban pl. Boldog Óvoda program.

A testi és lelki bántalmazás megelőzése, időben történő jelzése a Lajosmizsei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

8. ÚJ INTÉZMÉNYI FELADATOK A RENDKÍVÜLI SZÜNETRE

Az Emberi Erőforrások Minisztere 17/2021. (III.5) EMMI határozatával az óvodákban 2021.március 08. napjától rendkívüli szünetet rendelt el. A 111/2021 (III.6) Kormányrendelet előírta az intézménynek a gyermekfelügyelet biztosítását, kis létszámú csoportokban azoknak szülőknek, aki munkahellyel rendelkeztek. A gyermekfelügyelet igénybe nem vevők számára az étkezést biztosította Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete együttműködésben biztosítottuk az étkezést elvitelre.

2021.04.19-től minden óvodai csoport normál működési rendben fogadta a gyermekeket.

ÖSSZEGZÉS

A gyermekvédelem lényege, hogy megelőzze, elhárítsa, enyhítse azokat az ártalmas környezeti tényezőket, amelyek gátolják a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését. A preventív gyermekvédelem egyik legfontosabb intézménye az óvoda. A gyermeki jogok védelme minden jogi személy kötelessége, aki a gyermekek nevelésével, oktatásával foglalkozik.

3.bb) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója

(Készítette: Tóth Éva - Bölcsődei Intézményegység-vezető)

Törvényi szabályozók és a bölcsődék gyermeklétszáma:

A bölcsőde a személyes gondoskodás keretébe tartozó, gyermekjóléti alapellátások egyike. A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából való kiemelésének megelőzéséhez.

A bölcsődék működését, a gyermekvédelmi feladatok ellátását a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg.

Bölcsődéinkben 3 éven aluli gyermekek nevelése, gondozása történik.

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegységében a férőhelyszám összesen 26 fő. A bölcsőde egy gondozási egységgel, azon belül két csoporttal működik. A pillangó csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, így 14 fő gyermek nevelése, gondozása folyik, a Napocska csoportban 12 fő gyermek nevelése, gondozása zajlik.

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye Bölcsődei Intézményegysége 2021. november 24.-én nyitotta meg kapuit. Az új intézmény egy csoporttal működik, tehát 14 fő gyermek fogadására és ellátására alkalmas. Jelenleg 9 fő gyermek bölcsődei ellátását biztosítjuk a Katica csoportban.

Az ellátás igénybevételének módja

A Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás (rövidített neve: Lajosmizsei Közfeladat-ellátó Társulás) által fenntartott Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége, valamint a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye Bölcsődei Intézményegysége, Lajosmizsén és Felsőlajoson élő gyermekek gyermekjóléti alapellátás keretében, azon belül a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátását végzi. A gyermekek felvétele egész évben folyamatos a szabad férőhelyek erejéig. Minden évben április vagy május hónapokban az óvodához igazodva lehetőség van csoportos bölcsődei beiratkozásra.

A bölcsődei ellátás igénybevétele önkéntes, a felvétel kérelemmel indul, az irányadó jogszabályokban meghatározott módon és formában. A kérelem benyújtásakor a családok tájékoztatást kapnak arról, hogy milyen iratok szükségesek a bölcsődei felvételhez, valamint a fokozatos beszoktatás módjáról és időtartamáról is. Az értesítőn szerepel az első szülői értekezlet időpontja, ahol tájékoztatást kapnak a családok a bölcsődei életről, a bölcsőde szakmai programjáról, a beszoktatás menetéről, a szülők jogairól és kötelezettségükről, a házirendről, a bölcsőde napirendjéről, valamint a kisgyermeknevelők személyes megismerésére is ekkor van lehetőség. Ha olyankor kéri gyermekük bölcsődei elhelyezését, amikor a bölcsődébe járó gyermekek száma meghaladja a felvehetőket, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet és ügynevezett "várólistára" kerülhetnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán valamilyen okból megüresedő férőhelyekre bekerülhetnek. A bölcsődevezető intézkedése ellen, az ellátásban részesülő az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz benyújtott panasszal élhet. Az intézményi ellátás igénybevételéről az ellátást biztosító, és az ellátást igénybe vevő között megállapodás megkötésére kerül sor, mely megállapodásban rögzítésre kerülnek az intézmény, és az ellátást igénybe vevő kötelezettségei és jogai. A tájékoztatási kötelezettséget követően a törvényes képviselő nyilatkozik, miszerint a tájékoztatásban foglaltakat tudomásul vette, tiszteletben tartja, és aláírásával azt igazolja.

A felvétel rendje

A gyermek bölcsődébe történő felvétele történhet szülői kérelemre, vagy a gyermek felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- Körzeti védőnő,

- Házi gyermekorvos vagy a házi orvos,
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Gyámhatóság.

A felvételi kérelem elbírálásának szempontjai

1. A felvételi sorrend kialakításánál a szülők/törvényes képviselők kötelesek a munkaviszonyt igazolni.
2. A bölcsődei felvételnél - az alábbi sorrendben – előnyben kell részesíteni
Gyvt.43 § (3)
 - a. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket
 - b. a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket
 - c. az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
 - d. a védelembe vett gyermeket
3. Azonos feltételekkel bíró kérelmezők közül, a csoportbeosztás szempontjából legoptimálisabb, illetve az életkor szerinti csoportösszetételnek megfelelően kerül kiválasztásra a gyermek. *15/1998. (IV.30.) NM rendelet 46. §*

Szakmai munka:

A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelő munkája, tevékenysége igen sokrétű. Feladata a gyermekek sajátos igényeit figyelembe véve, a nevelés-gondozás egysége, a gyermek személyes adminisztrációjának vezetése, a folyamatos napirend betartása. A gyermekek számára biztosítjuk a koruknak és fejlődésüknek megfelelő, fejlesztő, esztétikus játékokat, a tiszta és higiénikus környezetet, a nyugodt, derűs, szeretetteljes légkört, a biztonságot nyújtó, állandó „saját” kisgyermeknevelőt, amelyek elengedhetetlen feltételei az egészséges érzelmi és szociális fejlődésnek. A kisgyermekkorban kapott ingereknek meghatározó szerepük van a gyermek egész életének alakulásában.

Bölcsődénk nyújtotta szolgáltatások:

- A gyermekek szakszerű nevelése, gondozása.
- Jól összeállított napirend, mely elősegíti az aktív játéktevékenységet, az időjárástól függően a csoportokban illetve a szabadban.
- Kellő mozgáslehetőség biztosítása.
- A gyermekek szókincsének gyarapítása, a helyes beszéd elsajátítása és annak gyakorlása (ének, mondóka, vers, mese, beszélgetés)

- Segítség nyújtás a helyes szokások, szabályok elsajátítása terén, az önállósodási folyamatok „én tudat” kialakulásában.
- A bölcsődei étrend hozzájárul a gyermekek egészséges fejlődéséhez.
- Heti rendszerességgel orvosi ellenőrzés, szükség szerint ellátás, illetve orvosi tanácsadás.
- Prevenció jelleggel egészségnevelés, szülői tanácsadás előadásokkal.
- Havi rendszerességgel családi programok szervezése.

Bölcsődei nevelés, gondozás gyermekvédelmi feladatai

A bölcsődei szakember, bár a jogszabály külön nem nevezi meg, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja. Saját tevékenységében köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén.

A bölcsődei szakember:

- közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- hozzájárul bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben levő gyermek felzárkóztatásához,
- észre kell vennie, ha a gyermek fejlődése látszólag indokolatlanul lelassul, megtorpan, fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, problémákra,
- jeleznie kell, ha a bölcsődei nevelés-gondozás eszközeivel nem tud hatékonyan segítséget nyújtani.

A bölcsődei szakember jelzéssel köteles élni:

- Amikor a gyermek veszélyeztetettségének gyanúja felmerül.
- Amikor a gyermek veszélyeztetettségének mértéke nem megállítható.
- Amikor az észlelt probléma a bölcsődei szakmai eszközökkel nem kezelhető.
- Amikor azonnali intézkedésre van szükség.

Prevenció - Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása, Bűnmegelőzés

Személyes példamutatásra építve derűs, elfogadó légkörben naponta kell biztosítani a folyamatos játékot, az elegendő szabadlevegőn tartózkodást, a gyermekek fejlettségének, állapotának megfelelő étrendet, a fejlődéséhez szükséges élelmi anyagokat. Tehát már a bölcsődében is fontos az egészségvédelem és a prevenció, és az ezzel kapcsolatos szokások kialakítása, melynek ebben az életkorban alapozó jelentősége van.

A lelki egészség zavarai hozzájárulhatnak, hogy a gyerekek veszélyeztetetté váljanak mind bűnelkövetés, mind az áldozattá válás szempontjából, ezért különösen fontos a prevenció kisgyermekkorban is. A gyermekek testi-, lelki egészségének megőrzése, az egészséges életmód, a helyes szokások, viselkedés módok megalapozása a bölcsődei egészségvédelem célja.

Az intézményben ellátott gyermekekről csak a szülők, törvényes képviselők, illetve a hivatalos szervek kaphatnak felvilágosítást. Továbbá a gyermekek és családjuk elérhetőségeiről információt nem adunk ki. A részünkre átadott adatokat csakis arra a célra használjuk fel, amire azt rendelkezésünkre bocsátották (például statisztikához, intézményi nyilvántartáshoz). Ezeket az adatokat más célra történő felhasználás céljából soha semmilyen körülmények között senkinek nem adjuk tovább, azokat minden elvárható módszerrel védjük attól, hogy azok részben vagy egészben illetéktelen kezekbe kerüljenek.

Veszélyeztető tényezők

Intézményeinkbe is érkeznek nehezebb körülmények között élő családok, annak ellenére, hogy a bölcsődébe olyan családok gyermekei kerülnek felvételre, akik munkahellyel rendelkeznek, keresőtevékenységet folytatnak. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a hátrányos helyzetben lévő, a sajátos nevelési igényű és a nagycsaládban nevelkedő gyermekek szülei/törvényes képviselői mentesülnek a gondozási díj befizetése alól, valamint ingyenesen vehetik igénybe a bölcsődei gyermekétkeztetést. Továbbá a jövedelem alapján, valamennyi család igényelheti az ingyenes gyermekétkeztetést. Ezek a kedvezmények enyhítik a családok mindennapos terheit.

	1. oszlop Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak létszáma	Ebből (1. oszlop) hátrányos helyzetű gyermek	Ebből (1. oszlop) védelemben vett gyermek	Bölcsődei ellátásban részesülő SNI gyermek	Nagycsaládban élő gyermek	Gyermeküket egyedül nevelő családok száma
Nevelési év	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2014/2015	1	0	0	0	3	1
2015/2016	5	0	0	1	4	2
2016/2017	5	0	0	1	6	2
2017/2018	2	1	0	0	4	0
2018/2019	5	3	0	0	4	2
2019/2020	3	2	1	1	2	0
2020/2021	2	2	1	1	7	2
2021/2022	0	0	0	0	4	3

1.sz. táblázat. Bölcsődei ellátás során kedvezményre jogosult családok száma - Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége

	1. oszlop Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak létszáma	Ebből (1. oszlop) hátrányos helyzetű gyermek	Ebből (1. oszlop) védelemben vett gyermek	Bölcsődei ellátásban részesülő SNI gyermek	Nagycsaládban élő gyermek	Gyermeküket egyedül nevelő családok száma
Nevelési év	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2021/2022	0	0	0	0	1	0

2.sz. táblázat. Bölcsődei ellátás során kedvezményre jogosult családok száma - Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőljajosi Tagintézménye Bölcsődei Intézményegysége

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé tett jelzések, esetmegbeszélések

2021 évben nem kellett jelzéssel élnem a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai szerveznek szakmaközi megbeszéléseket, biztosítva ezzel a jelzőrendszer működését. Így koordinálni tudja azon szakemberek együttműködését, akik Lajosmizsén bármilyen formában, munkájuk révén kapcsolatba kerülnek gyermekekkel és családokkal. Hasznosnak ítélem ezeket a megbeszéléseket, találkozókat, hiszen így betekintést nyerhetek más intézmények, más korosztályt érintő problémáiba. Tapasztalatom szerint a jelzőrendszer jól és hatékonyan működik - még a járványügyi helyzetben is - hiszen a felmerülő problémákra a legtöbb esetben azonnal megoldást találnak, illetve kínálnak a szakemberek. A Szolgálat által szervezett eseményeken rendszeresen részt veszek.

Gyermekvédelmi munka

Igyekszünk a szülőket a megfelelő információkkal ellátni, amelyek a családok segítségét irányozzák elő. Például, hogy hová, kihez fordulhatnak segítségért egy felmerülő probléma esetén. A bölcsődébe bekerült családokat ösztönözzük a segítségnyújtásra, olyan formában, hogy arra kérjük őket, hogy a kinőtt ruhaneműket, a megunt játékokat ajánlják fel a bölcsődének, így mi ezeket a legmegfelelőbb helyre juttatjuk el, azokhoz a bölcsődébe bekerült családokhoz, ahol ezzel is tudjuk segíteni a hátrányos helyzetben lévő gyermekeket.

A hátrányos helyzetű gyermekek számára megkülönböztetés nélkül próbálunk segítséget nyújtani. Azonos bánásmódban, figyelemben, szeretetteljes odafordulásban részesítjük őket. A különbség talán abban figyelhető meg, hogy a fejlesztésük, gondozásuk, nevelésük – persze a korosztálynak és az érettségüknek, fejlettségüknek megfelelően – célzatosabb. Tapasztalatom szerint ezek a gyermekek jobban igénylik a felnőttek testközelségét, társaságát, a közös játékot, figyelmet. Ezen igények, ha megfelelően kielégülnek, akkor könnyebben indulnak el az önállósodás útján, mindenféle – a korcsoportnál jellemző - lemaradás nélkül. Gondozásuk során nagyobb figyelmet igényelnek a kisgyermeknevelőjüktől annyiban, hogy a testi higiéniára kifejezetten figyelnek és kitérnek.

A bölcsődében odafigyelünk, nyomon követjük, rendszeresen dokumentáljuk a gyermekek megfelelő fejlődését. Amennyiben rendellenességet, vagy egyéb problémát észlelünk, felvesszük a kapcsolatot a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve jelzéssel élünk a védőnők és a bölcsőde orvosa felé, valamint a Bács- Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat felé.

A bölcsődéink alapelvei a kölcsönös nyitottság, az együttműködés, a bizalom, az őszinte érdeklődés a családok iránt, hiszen ezzel kezdődik a gyermekek megismerése, a bölcsődei nevelés, gondozás megtervezése. Arra törekszünk, hogy a felvételre kerülő gyermekek a koruknak megfelelő, legjobb ellátásban részesüljenek. Ehhez, nélkülözhetetlen a megfelelő végzettséggel és hivatástudattal rendelkező szakemberek munkája, akik a szaktudásukkal és hozzáállásukkal az emberi kiteljesedés alapjait nyújtják a bölcsődéseink számára.

Jövőre vonatkozó javaslatok, cél

A bölcsődei ellátás nagy segítség azoknak a családoknak, amelyekben a szülők dolgoznak és három év alatti gyermeket, gyermekeket nevelnek. A lajosmizsei

intézményegység 26 fő, a felsőlajosi intézményegység 14 fő gyermek bölcsődei nevelését, gondozását tudja biztosítani.

Lajosmizsén hamarosan egy újabb, két csoportos bölcsőde várja a gyermekeket, melyben 28 fő kisgyermek bölcsődei ellátása valósítható meg.

3.bc) A Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola beszámolója

(Készítette: Kiss Annamária – Gyermekvédelmi felelős)

Saját hatáskörben tett intézkedések:

- kapcsolatfelvétel, esetmegbeszélés a szülőkkel
- egyéni és csoportos beszélgetések az érintett tanulókkal
- az aktuális problémák feldolgozása osztályfőnöki órák keretében
- iskolapszichológusi megsegítés
- az online oktatás idejére IKT eszközök biztosítása az arra rászoruló tanulóknak

Az év folyamán a Kecskeméti Család- és Gyermekjóléti Központtal, a Lajosmizsei Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal és az iskolavédőnővel tartottunk kapcsolatot.

A 2020-as évben az alábbiak szerint éltünk jelzéssel a jelzőrendszeri tagok felé:

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

- 45 esetjelzés, 20 pedagógiai vélemény
- 10 óra igazolatlan mulasztásról 24 értesítés
- 30 óra igazolatlan mulasztásról 13 értesítés

Család- és Gyermekjóléti Központ:

20 pedagógiai vélemény

A jelzésekre 15 visszajelzés érkezett a Gyermekjóléti Szolgálattól.

A leggyakrabban előforduló veszélyeztető tényezők:

- szülői érdektelenség, érzelmi, fizikai elhanyagolás
- kapcsolattartás hiánya az intézménnyel
- magas számú tanórai mulasztás (igazolt, igazolatlan)
- higiénés problémák (fejtetvesség, ruházat)
- szakorvosi vizsgálatok elmulasztása
- az online oktatás idején, az eszközökkel való megsegítés ellenére, az inaktív tevékenység

Együttműködés keretében részt vettünk az iskolai fogászati szűréseken, az Egészségház által szervezett egészségügyi programokon és egyéb szűrővizsgálatokon.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatalban 2021. évben felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai **ellenőrzések** nem történtek.

Felügyeleti szerv általi intézményi ellenőrzésre az elmúlt évben nem került sor.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Az egyes beszámolók részletesen megfogalmazzák javaslataikat, jövőbeni céljaikat. Lajosmizse Város Önkormányzata 155/2020. (X.15.) határozatával, a Lajosmizsei Közfeladat-ellátó Társulás 21/2020.(X.15.) határozatával elfogadta a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót, amely a gyermekvédelem és gyermekjólét területén is fontos célokat határoz meg. Lajosmizse Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja a 2018-2023. ciklusra szintén meghatároz a gyermekek életminőségének javítására intézkedési tervet, amely dokumentum felülvizsgálata folyamatban van.

6. a) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről - **Lajosmizse** (Készítette: **Nyári Zsolt r. őrnagy- őrsparancsnok**)

A rendőrség munkája során a leginkább a családon belüli erőszak – szülők veszekedése - során jelenlévő gyermekek kerülnek veszélyeztetett helyzetbe, továbbá a fiatalok bűnelkövetők. Ezen esetekben, írásban teszünk jelzést a szolgálat felé.

A pandémia időszakában kevesebb jelzőrendszeri konferencia, megbeszélés történt a korábbi évekhez ez is elektronikus úton történt. Az itt elhangzott információk hasznosak az új ismeretanyag elsajátításra, az információ cseréjére, a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésére, végül az okok megszüntetésére.

A Fekete István Általános Iskolában előadás a pandémia időszakában nem történt, a felhívásokat elektronikus úton tudtuk továbbítani.

Lajosmizse területén 2021. évben összesen 2 esetben került jelzés a szolgálat felé családon belüli erőszakra. A 2021. évben 4 fő lajosmizsei lakosú fiatalok hallgattunk ki gyanúsítottként, aki összesen 17 vagyoni elleni bűncselekményt követtek el. 2021 évben gyermekkorú elkövető nem volt.

A Lajosmizse Rendőrőrsön 2021. évben 2 esetben érkezett feljelentés gyermekek sérelmére elkövetett kiskorú veszélyeztetés büntett gyanúja miatt. Ebből az az egyik esetben a feljelentés elutasításra került, a másik esetben nyomozás elrendelésére került sor.

A legnagyobb probléma, a szülők gyermekeikkel való hiányos foglalkozása, nevelés elhanyagolása, ezért a későbbiek során, több ebből eredő probléma merül fel. Megoldás ezekben az esetekben a nevelési tanácsadás, szülő gyermek csoportos foglalkozása.

A rendőrség álláspontja szerint a lehetőségekhez mérten nagyon jól működik a Gyermekjóléti szolgálat, a továbbiakban is szükséges a szoros kapcsolattartás.

A Lajosmizse város önkormányzata jó kapcsolatot ápol a Lajosmizse Rendőrőrsrel, és közterület felügyelőjével, akik terület közbiztonságát javítják. A koronavírus terjedésére tekintettel is folyamatos telefonos kapcsolatot tartunk szolgálattal, és a település örökkel.

**6. b) A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról**
(Készítette: Hajas János pártfogó felügyelő)

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya az észlelő-jelző rendszer tagja. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat valamint az Igazságügyi Osztály munkája több ponton szorosan összekapcsolódik. Az együttműködés főként a környezettanulmányok készítésében és a pártfogó felügyelet végrehajtásában nyilvánul meg.

A bűncselekményt elkövető fiatalok esetében a rendőrségi megkeresést követően, környezettanulmányt készítünk. Ilyenkor a Gyermekjóléti Szolgálattól információt kérünk a fiatalokról a környezettanulmány elkészítéséhez.

2021. évben Lajosmizsén fiatalok bűnelkövetők ügyében összesen tizenegy db. környezettanulmányt készítettem el, mely során megkerestem az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársait. Ez a szám csak úgy, mint az elmúlt évben és az azt megelőző évben is meglepően alacsony. A tizenegy környezettanulmány továbbra is azt bizonyítja, hogy Lajosmizse városában jól működik a megelőzés és a „látható rendőri jelenlét” ami elriasztja a fiatalokat a bűncselekmények elkövetésétől.

A lajosmizsei gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezők között meg kell említenem a kábítószer jelenlétét a szegregáltabb városrészekben. Sajnálatos módon megjelentek a kábítószer megszerzése céljából elkövetett vagyoni elleni bűncselekmények is. Ezen cselekményekre nagyobb figyelmet kell szentelni a jövőben.

Az elkészített tizenegy környezettanulmányból öt esetben a fiatalok kisebb értékre elkövetett lopás vétsége, két esetben rablás, egy esetben garázdaság vétsége, egy esetben rongálás vétsége, egy esetben engedély nélküli vezetés szabálysértése és egy esetben kábítószer birtoklása vétség megalapozott gyanúja miatt kerültek a rendőrség látókörébe.

Továbbra is jellemző, hogy a lopással meggyanúsított fiatalok általában már 18. életévüket betöltött fiatalokhoz csapódva követik el cselekményüket.

A fiatalok elkövetők a cselekményüket minden esetben Lajosmizse belterületén követték el.

A megváltozott jogszabályok és gyermekvédelmi rendszer átalakítása következtében 2015. január 01. napjától a Járási Gyámhivatal által történő megkeresést követően is Osztályunk készíti el a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányokat a gyermekkorú és fiatalok vonatkozásában is. Ilyen felkérésre 2021. évben is sor került, melyek teljesítésre kerültek. Megelőző pártfogás nem lett megállapítva egyik esetben sem, mert vagy közben betöltötte a fiatalok 18. életévét, vagy nem volt indokolt ezen jogintézmény alkalmazása.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány elsődleges funkciója a gyámhatóság megelőző pártfogásról szóló döntésének megalapozása. A megelőző pártfogás a gyermek- és

fiatalkori bűnözés kezelésének preventív jellegű, gyermekvédelmi eszköze, célja a gyermekkorúak és fiatalkorúak kriminális veszélyeztetettségének csökkentése, a bűnmegelőzési célzatú, korai beavatkozás érvényesítése. A megelőző pártfogáshoz kapcsolódóan a pártfogó felügyelők feladata a kriminális veszélyeztetettség szintjének felmérése és a veszélyeztetettséget csökkentő beavatkozásokra történő javaslattevés. Ennek eszköze a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány.

Fentiek miatt e dátumtól kezdődően még szorosabbá tettük az eddig is jól működő és szoros munkakapcsolatot, munkavégzést. A szakembereknek együtt kell gondolkodni, dolgozni az eredmény elérése érdekében.

A Pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorúak esetében is beszerezzük a szolgálattól a szükséges információkat, és együttműködünk a pártfogó felügyelet eredményes végrehajtása érdekében. Szoros együttműködésre van szükség abban az esetben is, amikor az elrendelő hatóság külön magatartási szabályként előírja a pártfogolt részére a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával való kapcsolattartást, együttműködést. 2021. évben ilyen eset nem érkezett.

A fent leírt közös munka sikeréhez nagyban hozzájárul Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatala is, hiszen térítésmentesen biztosít havi egy alkalommal egy irodát, ahol a pártfogó felügyelet alatt álló bűnelkövetők tehetnek eleget a jelentkezési és beszámolási kötelezettségüknek az oda utazó pártfogó felügyelő előtt.

De szintén a pártfogó felügyelői munka eredményességét növeli a Hivatal munkatársainak áldozatos munkája, melyet a közérdekű munkára ítélt elítéltek büntetésének végrehajtása során tesznek, amiért köszönettel tartozunk Önöknek.

Az egyes intézmények a bűnmegelőzés területén végzett tevékenységeiket bemutatják.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)
--

Lajosmizsén több olyan alapítvány is tevékenykedik, amelyek az egyes intézmények feladatellátását támogatva, sikerre visznek egy-egy célkitűzést, hozzájárulva a lajosmizsei gyermekek jólétéhez, mindennapjaik támogatásához.